

Poruncă nouă vă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul (In. 13, 34)

CUPRINS

Porunca Iubirii apare cu binecuvântarea **Arhiepiscopiei Sibiului**

C A L E A	Credința și dragostea dințai		C R E D I N T A
	Noi și... ceilalți	4	
	Cuvântul proorocesc și experiența harului (2) – Ierom. Rafail Noica	5	
A D E V Ă R U L	Metanoia – la Constantin Noica – student Alexandru Magheru	31	N Ă D E J D E A
	De la Facere la Apocalipsă Rătăcirii și regăsiri		
	Inchiziția ecumenistă sau unde duce iubirea fără adevăr – Preot Florian Dumitru	36	
V I A T A	Adunarea Ecumenică Europeană din Sibiu – Valentin Toma	47	D R A G O S T E A
	Iar noi locului ne ținem, cum am fost așa rămânem – Protosinghel Mihail Stanciu	49	
	Ecumenismul – dragoste sau interes? – Ioan Cișmăleanu	50	
	Misiunea Bisericii Tinerii – Familia – Lumea		
	Iartă-mă, sunt tânăr! – Laurențiu Dumitru ...	54	
	Expresia “mama și tata” interzisă în școli iar homosexualii devin modele de urmat!	59	
	Poezii	62	
	Talon Abonamente	65	
	Cartea ortodoxă prin poștă	67	
<i>Pace ție, cititorule!</i>			

Noi și... ceilalți

A. Rătăcind pe ici, pe colo, un câine uriaș ajunsese într-o odaie care avea pe toți pereții oglinzi imense. Astfel se vază dintr-o dată înconjurat de câini! Se înfurie, începu să scrâșnească din dinți și să mârâie. Firește, și câinii din oglindă făcură la fel, descoperindu-și colții fioroși.

Câinele nostru începu să se învârtă vertiginos într-o parte și în alta pentru a se apăra de atacatori, după care - lătrând cu furie - se aruncă asupra unuia dintre presupușii săi adversari. În urma puternicei izbituri în oglindă, căzu la pământ fără suflare și plin de sânge.

Dacă ar fi dat din coadă prietenește o singură dată, toți câinii din oglindă ar fi răspuns în același fel. Și întâlnirea lor ar fi fost o sărbătoare!!

B. Era odată un bărbat care ședea la marginea unei oaze la intrarea unei cetăți din Orientul Mijlociu. Un tânăr se apropie într-o bună zi și îl întreba:

- Nu am mai fost niciodată pe aici. Cum sunt locuitorii acestei cetăți?

Bătrânul îi răspunse printr-o întrebare:

- Cum erau locuitorii cetății de unde vii?

- Egoiști și răi. De aceea mă bucur că am putut pleca de acolo.

- Așa sunt și locuitorii acestei cetăți, răspunse bătrânul.

Puțin după aceea, un alt tânăr se apropie de omul nostru și îi puse aceeași întrebare:

- Abia am sosit în acest ținut. Cum sunt locuitorii acestei cetăți?

Omul nostru răspunse cu aceeași întrebare:

- Cum erau locuitorii cetății de unde vii?

- Erau buni, mărinimoși, primitivi, cinstiți. Aveam mulți prieteni acolo și cu greu i-am părăsit.

- Așa sunt și locuitorii acestei cetăți, răspunse bătrânul.

Un neguțător care își aducea pe acolo cămilele la adăpat auzise aceste convorbiri și pe când cel de-al doilea tânăr se îndepărta, se întoarse spre bătrân și îi zise cu reproș:

- Cum poți să dai două răspunsuri cu totul diferite la una și aceeași întrebare pe care ți-o adresează două persoane?

- Fiule, fiecare poartă lumea sa în propria-i inimă. Acela care nu a găsit nimic bun în trecut, nu va găsi nici aici nimic bun. Dimpotrivă, acela care a avut și în alt oraș prieteni, va găsi și aici tovarăși credincioși și de încredere. Pentru că, vezi tu, **oamenii nu sunt altceva decât ceea ce știm noi să găsim în ei.**

**Credința și
dragostea dinții**

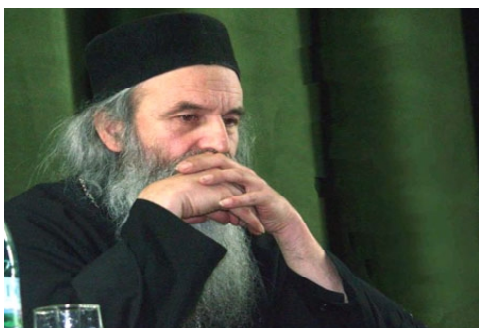

Cuvântul proorocesc și experiența harului (II)

răspunsuri la întrebări

Ierom. Rafail Noica

Alba Iulia, 14 noi.2007

Este duhovnicul prooroc? Sau - dacă nu este - cum poate deveni?

Nu numai duhovnicul... Ar trebui să avem în vedere că dacă omul este făptură cuvântătoare, cum zic Părinții, și cuvântul are nașterea dincolo de fizica asta, de lumea asta fizică, tot cuvântul ar trebui să devină proorocesc. Spune Sfântul Apostol Petru că de grăiește cineva să fie cuvintele lui ca și cuvintele lui Dumnezeu.

Duhovnicul ar trebui cu precădere să trăiască în cuvântul proorocesc, iar cuvântul lui să fie proorocesc pentru cei care vin la el. Fiindcă dacă nu, pe calea mântuirii, greșelile, și mici să fie, sunt mari (cum scria Părintele Sofronie cândva surorii sale, Maria), fiindcă este vorba de cele de pe urmă și nu de viața de zi cu zi.

Însă, avem această comoară în vase de lut. Iar vasele de lut le vezi, de-a lungul istoriei Bisericii, și în marii sfinți ai Bisericii. Cum să depășim neputința acestui lut ca să nu primejduim mântuirea noastră? Ca reazim al nădejzii noastre (acel „și nu deznădăjdui”) avem și gândul

că Dumnezeu poate să corecteze
traectorii greșite ale omului. Și ar
trebui, nu atât duhovnicii, cât cei care se duhovnicesc, să mizăm
pe mila și puterea lui Dumnezeu.

Duhovnicia trebuie să fie desăvârșită și să fie cuvânt
dumnezeiesc, să fie cuvintele lui Dumnezeu. În Biblia engleză chiar
scrie: „De grăiește cineva să fie ca oracolele lui Dumnezeu”. *Pe*
duhovnic tu îl poți face prooroc. În cartea lui Iezechiel proorocul,
în capitolul al 14-lea, vin 10 bărbați la proroc și cuvântul lui
Dumnezeu vine și zice: „Vezi acești bărbați? Ei vin cu inimă îndoită.

Au o să le grăiesc Eu sau o să-i las în înșelarea lor?”. Domnul zice
că celui care vine cu „inimă îndoită” (care nu caută cu adevărat calea
mântuirii, care nu vrea să facă cu adevărat voia lui Dumnezeu),
Dumnezeu îi vorbește (chiar și prin proroc) după inima lui. Într-o
notă de subsol, undeva în Filocalie, părintele Stăniloae explică lucrul
acesta, că Dumnezeu vorbește după inima omului.

Am început să înțeleg mai bine lucrul acesta din Psaltire și, în
general, din citirea Vechiului Testament, felul în care se folosește cuvântul
dreptate sau *a nedreptăți*. De multe ori, după gândirea noastră
modernă, când citim „a nedreptăți” nu vedem unde-i nedreptatea că
doar dacă ești păcătos și îți primești durerea după păcatele tale sau
după dreptatea asta: „ochi pentru ochi”, „după faptă și răsplată”...
Dar dacă o să citiți în versiunile mai vechi ale Bibliei (aș zice versiunea
care a fost cândva clasică în România, versiunea din 1914, unde se
întâlnește mai puțină parafrază decât după), o să vedeți că felul acesta
de a folosi cuvântul „*a nedreptăți*” (și în Apocalipsă se spune că moartea
nu va mai nedreptăți pe om) în gândirea veche seculară era un sinonim
pentru „*a mâhni*”, pentru „*a răni*”. Și Dumnezeu, în dragostea Lui, nu
mâhnește pe om. Și atunci, vorbește după inima mea: mi-e frică de un
adevăr, mă cruță Dumnezeu, deși nu mi-e de folos să fiu cruțat. Dar nu
mi-e de folos nici să fiu rănit. Și dragostea lui Dumnezeu nu rănește pe
om. Mă întrebam mulți ani de ce zic Părinții că tot ce vine de la
Dumnezeu vine cu pace. Eu mă gândeam că dacă trebuie să fiu muștrat
pentru păcate, cum o să am pace? Și am observat, de-a

lungul vieții mele, că de cele mai multe ori Dumnezeu mă cruță fiindcă nu vreau să fiu muștrat. Și am început să înțeleg că nu-mi era de folos să fiu muștrat. Mai de folos mi-ar fi fost ca dragostea lui Dumnezeu să poată liber să-mi vorbească. Muștrarea lui Dumnezeu nu ca muștrarea omului, nu are asprimea asta care vine din ură, din dispreț, ci muștrarea lui Dumnezeu este cuvânt de îndreptare, cuvânt de înviere din starea mea de mort (duhovnicește). Starea morții venind la viață trece printr-o durere, durerea pocăinței, durerea de care vorbesc filocalicii. Știți cum vă îngheață degetele câteodată de nu le mai simțiți, iar când veniți la căldură, până începe iarăși sângele să circule, treci printr-o fază în care te cam doare mâna, dar nu vrei să dai înapoi, ci vrei să mergi înainte - cred că acesta este un chip al durerii pocăinței.

Dacă înțelegem lucrurile în felul acesta în așa fel încât să putem trăi acel cuvânt „și nu deznădăjdui” la nivelul nostru, vom putea avea acest curaj, această bărbăție să primim cuvânt dumnezeiesc, orice ar fi el. Astfel, ducându-ne cu adevărat la duhovnic cu un adevărat dor de a afla cuvântul vieții – fie ce-o fi, cum se mai zice – atunci duhovnicul o să ne fie de fiecare dată un prooroc. Unul din motivele pentru care și cuvântul nostru de spovedanie ar trebui să fie esențial. La început spovedim tot felul de lucruri, e bine pentru un început. Dar trebuie să creștem și din starea asta, să ne coacem. Este vorba de un esențial, ceva care mă poticnește în viața mea, este vorba despre mândria din viața mea. Îmi amintesc de spovedania unui rus care, venind după Perestroikă, spunea: „Păcătos – am gândit hule; păcătos – etc.”, adică sunt păcătos – în limba rusă „sunt” aproape întotdeauna este eliptic. Se pronunța „păcătos” și spunea esențial câteva lucruri pe care le-a făcut, nu o spovedanie stas, că așa scrie în carte. Se simțea că el se mărturisea, ținea mintea în iad. Acea a fost o spovedanie tare dragă și am ieșit și eu înviat de acolo, precum și el.

Cuvântul duhovnicului ar trebui să nu-l discutăm. Unul din motivele pentru care ar trebui să nu-l discutăm ar fi cuvântul Părintelui Sofronie, că dacă ai putea percepe prima mișcare a inimii

duhovnicului în intuiția ta (ceea ce puținii pot), acela este cuvântul de la Dumnezeu către tine. Deci, asta înseamnă primul cuvânt: un prim zvâc al harului în inima duhovnicului ca răspuns la nevoia ta. Duhovnicul poate nici să nu-și da seama că era de la Dumnezeu. Cuvântul e pentru tine, nu pentru el, motiv pentru care ar trebui să termini curând. Ar trebui imediat să spui „Blagosloviți, părinte...” și du-te de acum cu Dumnezeu și vezi cum o să-ți trăiești cuvântul. Poți mai târziu, dacă ai greutăți, să vii înapoi și să-i spui: „Părinte, atunci mi-ați spus nu știu ce, dar, uitați că...” Însă important este ca deja să încerci să trăiești cuvântul, că intri pe un făgaș nevăzut, taina pocăinței ca adevărată taină, o tainică, lăuntrică călătorie către Dumnezeu, în care Dumnezeu te va călăuzi pas cu pas, prin duhovnic. Tu l-ai făcut să îți fie prooroc, dacă vii cu înțelegerea asta. Trebuie însă, ca ucenic, să vii cu încredere în Dumnezeu și respectiv, în duhovnic. Sfântul Siluan a fost întrebat: „De ce sunt așa puțini duhovnici astăzi?”. Și a zis: „Pentru că sunt prea puțini ucenici”, adică nu știe omul acum să-și trăiască ucenicia în Dumnezeu. Este un cuvânt care se rostește, în diferite forme, de-a lungul culturii filocalice. L-am întrebat odată pe Părintele Sofronie. „Părinte, e drept ce gândesc? Că în duhovnicie Fiul își naște pe Tatăl?”. Părintele Sofronie a zis: „Așa-i”.

Orice cuvânt se poate strica, orice înțelegere poate fi dreaptă sau o aberație. Domnul să ne dea și să vă dea tuturor dreaptă înțelegere și la duhovnici și la duhovnicie.

De unde să știu când să vorbesc? Când vorbesc de la mine și când de la Dumnezeu? De multe ori obișnuiesc să dau sfaturi

Pe de o parte, să nu uităm că Sfântul Siluan zice: „Cum vorbesc cei desăvârșiți? A grăi numai de la Duhul Sfânt este a desăvârșiților”. Dar, pe de altă parte, tot Sfântul Siluan zice că trebuie să ne învățăm pentru fiecare lucru să cerem de la Dumnezeu cuvânt, nu că neapărat suntem destul de prooroci ca să înțelegem sau să auzim graiurile

dumnezeiești. De ce? Sfântul Ilie ne
dă pilda: când era pe muntele unde

L-a văzut pe Dumnezeu, aștepta să-i vorbească Dumnezeu
fiindcă Dumnezeu l-a trimis acolo. Și a venit un vânt puternic care
rupea stâncile, dar nu în vânt era Dumnezeu; și a venit un cutremur
mare, dar nu în cutremur era Dumnezeu; și a venit un foc, dar nu în
foc era Dumnezeu. Ilie era proroc și putea desluși. Și a venit o
adiere de glas subțire și acolo era Dumnezeu. Și atunci s-a
cutremurat Ilie, nu de uragan, nu de cutremur, nu de foc, ci de
adierea de glas subțire fiindcă Acesta era Atotputernicul. Ca și
heruvimii, și-a acoperit fața cu mantia și a ieșit în deschiderea peșterii
ca să întâlnească pe Dumnezeu și să primească cuvânt.

Cine dintre noi, în uraganul patimilor noastre și cutremur și foc,
o să mai deslușim o adiere de glas subțire? Sfântul Siluan zice: „*Trebuie
să facem ca desăvârșirii* (parafrzez: să cerem de fiecare dată cuvânt
de la Dumnezeu), *fiindcă dacă nu ne vom nevoi să o facem nu vom
ajunge niciodată la rezultatul celor desăvârșiți*”. Această cerere de
la Dumnezeu cred că era, cândva, firescul omului, poate chiar fără să-
și dea seama. Cred că mulți au fost, de-a lungul istoriei, în direct contact
cu Dumnezeu, fără să-și dea seama. Dumnezeu e foarte simplu și, de
aceea, cu cei simpli a avut întotdeauna succes. De ce copiii au câteodată
descoperiri și cuvinte și gânduri nemaipomenite? De ce oamenii simpli
de multe ori au făcut minuni de necrezut trăind simplu și nemândrindu-
se? Pentru că acesta este firescul adevăratei firi a omului, cea dinainte
de cădere. E firesc. Și Dumnezeu e firesc.

Înaintând istoria, dinamica căderii adamice continuă și omul se
îndepărtează din ce în ce mai mult de la Dumnezeu până la, ce numesc
apostolii, marea apostazie pe care o trăim astăzi, unde firescul omului
este orișice, numai Dumnezeu nu. Dumnezeu rămâne, așa, o specialitate;
eventual, dacă vrei să crezi în Dumnezeu, bine... treaba ta. Sub
comunism ne aresta sau ne băga în casa de nebuni. Acum e liber, dar
treaba ta, este o treabă privată care te privește pe tine. Dar nu e așa;
trebuie să ne nevoim ca relația noastră cu Dumnezeu să fie permanentă
și firească, adică să intrăm înapoi în firea noastră adevărată.

Domnul Hristos ne-a arătat lucrul acesta. De câte ori gândești un lucru, drept sau strâmb, zi: „Doamne, uite ce am gândit”. Ai gândit un păcat, spovedește-te imediat! Te întreabă cineva ceva, zi : „Doamne!” sau câteodată nici nu ai timp să zici, dar arunci, așa, un gând către Dumnezeu că știe El ce vrei să zici, nu-i nevoie de multe cuvinte. Și să ne învățăm, cu fiecare prilej, cu fiecare mișcare a vieții noastre, să ne gândim la Dumnezeu, să-L chemăm neîncetat în viața noastră, [gândul la El, legătura dintre om și Dumnezeu să se facă neîncetat, cu o frecvență mare], poate ca și curentul electric alternativ, de 50 de ori pe secundă!

Am practicat yoga 6 ani, după aceea am ajuns în Biserica greco-catolică, iar de câțiva ani am ajuns acasă, în Biserica Ortodoxă. Am o frământare sufletească. Părintele meu duhovnic mi-a spus că păcatele mărturisite când eram la Biserica Unită nu mai trebuie să le spun pentru că lui Dumnezeu m-am spovedit.

Aș zice, în primul rând, că trebuie să înțelegem și să gândim personal și nu obiectiv. Ați trecut prin yoga, prin Biserica unită și ați revenit, cum ați zis frumos, **acasă**, la Ortodoxie (acest cuvânt l-am auzit de la atâția apuseni: englezi, francezi, nemți, americani; vedeți și în viața Sfântului Serafim Rose; atâția care au revenit la Ortodoxie au simțit că au revenit acasă). Pentru mine, care eram botezat ortodox, și am trecut prin protestantism, era oarecum firesc să zic că m-am întors acasa, că doar mă născusem în Ortodoxie. Dar cei care de 1.000 de ani nu cunoscuseră Ortodoxia, cum de au revenit acasă?! Asta nu făcea decât să-mi întărească ceea ce trăisem eu revenind la Ortodoxie și anume că Ortodoxia nu este o altă Biserică sau una desăvârșită sau cea mai desăvârșită filozofie, ci este **firea omului**. Adevărat înțelegem, Ortodoxia este revenirea acasă.

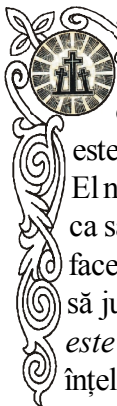
Privind păcatele mărturisite, dacă duhovnicul ți-a zis asta, tu să nu pronunți lucrul acesta ca o dogmă obiectivă, dar pentru tine

înseamnă că e adevărat. Ia-o ca adevărat că păcatele pe care le-ai spovedit, spovedite sunt și nu mai ai nevoie să te încurci cu ele, ceea ce nu înseamnă că e neapărat adevărat pentru absolut toată lumea. Noi putem judeca înăuntrul Bisericii noastre cu criteriile pe care ni le-a dat Domnul și pe care ni le dă Biserica. Dar nu putem judeca în afara Bisericii. Știm, dacă avem credința în Biserica cea una, sfântă și în Sfinții Părinți ai ei și sinoade, că în afara Bisericii nu sunt Taine. Dar asta nu înseamnă că știu că nimeni din afară nu se poate mântui fiindcă eu nu știu ce poate și ce nu poate Dumnezeu în afara Bisericii. Atunci ce s-a întâmplat cu cei dinainte de Hristos? Melchisedec, marele preot care slujea lui Dumnezeu, după cin, este Însuși Hristos; nu că Melchisedec e după cinul Preoției lui Hristos, ci Preoția lui Hristos, Mesia – Dumnezeu Întrupat – e după cinul lui Melchisedec. Cine l-a botezat pe Melchisedec? Cine l-a hirotonit? Nu știu ce poate face Dumnezeu și ce nu poate. Dumnezeu văd că își îngăduie să nu poată ceea ce nu vreau eu. Și cu mine nu poate! De ce? Fiindcă nu vreau eu! Vă amintiți povestea lui Adam din Facere: Adam aude glasul lui Dumnezeu în rai – și gădesc că-i mare mirare – în răcoarea serii, dar fuge după tufișuri. Dumnezeu zice: „Adame, unde ești?”. Parafrazând că Eu, Dumnezeu, nu văd după tufișuri, nu știu unde ești. Dar nu știe unde e Adam fiindcă Adam nu vrea să știe și Dumnezeu nu a vrut să-l nedreptățească pe Adam.

Ar trebui să înțelegem frica lui Dumnezeu, frica să nu-L îngrădim prin lașitatea noastră, prin necredința noastră, până acolo ca într-o zi Dumnezeu să-mi va zică „Facă-se voia ta!”. Dar nu asta este ce a zis lui Iuda. Dacă vă uitați la pasajele despre Cina cea de Taină observați în câte feluri a încercat Hristos să-l facă pe Iuda să conștientizeze ce a făcut și să vadă că Hristos nu era un balaur. Până și în Ghetsimani, când a venit cu săbii și cu tot ce trebuia ca să-L aresteze, îl primește cu cuvântul: „Prietene, pentru ce ai venit?”. La un moment dat însă, Hristos i-a dat bucătura de pâine muiată în blid și i-a zis: „Ce vrei să faci, fă mai degrabă!”, adică: „Facă-se voia ta!”.

Noi nu știm ce poate Dumnezeu în afară și când Părinții zic că în afara Bisericii nu este iertare și mântuire nu este cu putință,

totuși, trebuie să gândim și să înțelegem – nu în absolutul acesta obiectiv, căci Dumnezeu este persoană, nu obiect, că Dumnezeu este Dumnezeu tuturor oamenilor, oricine ar fi și că, pe de o parte, El nu lasă să se nască oameni pe pământ fiindcă nu mai are sursele ca să aprindă focul în iad și atunci trebuie suflete de om. Dar ce face Dumnezeu dincolo de Biserică nu e de competența noastră să judecăm. Sau, cum spunea cineva în Apus: „*Noi știm unde este Biserica, dar nu știm unde nu este*”. Acest cuvânt trebuie înțeles... Ce vrea să zică este: eu știu unde se găsesc Tainele fără greș, dar ce poate sau nu poate Dumnezeu în alte condiții nu mă pronunț. Dar nu acolo caut eu! Acesta a fost și cazul meu... Am iubit pe protestanții cu care am fost și până astăzi pot să vă mărturisesc că am la mare cinste pe pastorul la care m-a dus Dumnezeu, pe care îl văd cu adevărat mare în lumea protestantă, dar nu la duhovnicia lui m-aș întoarce și nici la lumea protestantă care a fost, în cazul meu, primul pas în Biserică. Cu protestantismul am început să învăț să mă duc săptămânal la biserică, într-un fel sau altul...

Se poate vorbi de lucrarea Duhului Sfânt în Tainele catolice? Oare o chestiune așa de subtilă, cum este Filioque poate să ne despartă într-atât încât să ne închinăm la dumnezei străini?

Filioque e foarte subtilă, cum zice întrebarea, fiindcă reprezintă o culme greu de înțeles majorității. Dacă nu l-am fi avut pe Părintele Sofronie, nu știu ce am fi înțeles din asta. **Filioque reprezintă un punct infinitesimal de unde începe o răscruce, o despărțire de drumuri radical diferite.** În ce sens? O istorie întreagă omul a încercat să-L caute pe Dumnezeu. Sunt mai multe lucruri pe care cu greu le-a înțeles, dar cu precădere persoana. Persoana s-a confundat cu individul. Individul este ultima formă de diviziune a unei specii, pe care nu o mai poți diviza. Poți diviza omenirea în tot felul de categorii, în neamuri, în etnii, în familii și apoi în persoane. Dacă mai divizezi o persoană o tai cu sabia în două și gata... s-a terminat cu persoana.

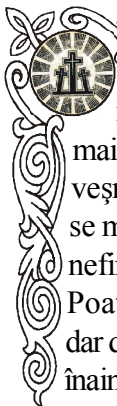

Dacă trăim ca animalele în termenii **individului**, acolo, cu precădere, se îndreptățește mândria și egoismul. Mândria este închiderea în sine, nu ca smerenia care se dăruiește celui iubit fără întoarcere asupra-si. Egoismul este gândirea la sine.

Persoana este acel individ care numai în sine nu trăiește, ci în toți ceilalți; își găsește odihna în oricine numai în sine nu. Persoana este acel individ în care trăiește, ca și în Hristos, întregul. *Toată omenirea într-un om*, tot ce înseamnă a fi om trăiește într-un om. Și *Însuși Dumnezeu trăiește în om...* Ce sunt cele două porunci? A iubi pe Dumnezeu înseamnă a trăi în Dumnezeu, a te lepăda de sine din dragoste pentru Dumnezeu, este a te lepăda de a trăi în tine. Hristos, în Ghetsimani, a preferat voia Tatălui (chiar în moartea pe care o trăia), murind pe Cruce, pentru că Îi venise acum rândul să moară. A avut încredere în acel Tată și sufletul și L-a pus în mâinile iubirii Tatălui, neclătinându-se încrederea în Tatăl niciodată.

Deci, persoana este acel individ care trăiește în totul și în care trăiește totul. Nu mai este individ. Individul se manifestă cu “Mi-e foame”: “*Trebuie să mănânc, dacă acela vrea să-mi fure pâinea o să-l omor*”. Persoana trăiește din foame: “*Poate îi e și lui foame, hai să împart cu el; sau poate îi dau totul lui și Dumnezeu va avea grijă de mine*”. În regnul animal persoanele și indivizii pier: vine un leu care a omorât o căprioară; vine un al doilea leu, care vrea și el din căprioara aceea; iese o bătație în urma căreia un leu moare și celălalt trăiește și-și mănâncă căprioara – am dat un exemplu oarecare. Pierе individul, dar se păstrează specia. Știința zice că în felul acesta se păstrează cel mai tare, că cel mai tare biruiește pe cel mai slab și în felul acesta se păstrează puterea speciei.

Persoana este cea a veșniciei, animalele nu au veșnicie, ca și frunzele, ca și florile și își pot trăi legea junglei, legea mândriei și a egoismului – vorbim de mândrie și egoism în termeni de persoană (adica pentru om ar fi mândrie și egoism). Acest egoism, persoana îl depășește, jertfindu-se pentru celălalt; de multe ori s-au întâmplat minuni, ca de exemplu, dacă zice: “lasă că îi dau lui totul și Dumnezeu va avea

grijă de mine”, Dumnezeu negreșit are grijă. S-a văzut asta de multe ori. Nu importă atât mântuirea în lumea asta, ci faptul că persoana nu mai poate pieri. Cel care trăiește această dragoste are deja viață veșnică. Poate să moară trupește, căci moare vremelnic – să nu se mai audă în neamul nostru „locuință de veci” sau „trecere în neființă”. Nu există vremelnicie mai vremelnică decât moartea. Poate să moară cineva vremelnic până la trâmbița cea de apoi, dar duhul lui trăiește. Deci, unde este moartea? În Vechiul Legământ, înainte de Hristos, orice semn al morții era o poluare, un os mort în templu ar fi fost o chestie cumplită, omul care-și îngropa tatăl sau mama era necurat 24 de ore și apoi, numai cu anumite ritualuri, avea dreptul să revină iarăși în biserică. Moartea era spurcăciune. Astăzi nu se sfințește un altar dacă nu ai oseminte de sfânt în el. S-a schimbat ceva în moarte după Învierea lui Hristos. Nu mai există moarte!

Persoana este acel individ care a ajuns la această dragoste prin care trăiește în totul și totul trăiește în el. Tot cosmosul și l-a asumat. Acest fenomen nu poate cunoaște moarte. Și în moartea vremelnică a trupului se manifestă ca viu, și după trâmbița de apoi (Apocalipsa și alte cărți sfinte ne arată ceva din viața de dincolo).

Înțelesul persoanei a fost greu de perceput. În general, oamenii confundă persoana cu individul, care trebuie depășit și atunci ai tot felul de gândiri mai extreme, ca în religiile extrem orientale: depășirea persoanei prin confundarea cu neantul, care este totul. Înțelegeți unde bate gândul: depășind persoana, ei intră pe o nevoie, pe care Părintele Sofronie o numea primejdie de **sinucidere metafizică**. Și totuși, tot omul, și în religiile păgâne, a intuit ceva despre persoană și absolutismul acesta impersonal nu este chiar așa de absolut nici în gândirea eliadistică și altele. Părintele Sofronie zicea că tot ce este păgânism se diferențiază de biserică prin persoană. Persoana este linia de despărțire. Același lucru desparte Biserica de erezii: persoana. De ce? Ereziiile cad într-o chestie care pare, istoric, să se îndreptățească într-o măsură. Gândirea lui Caiafa, pe de o parte, iar pe de altă parte o gândire disciplinaristă și legalistă, unde persoana, într-o măsură, se suprimă. E drept că

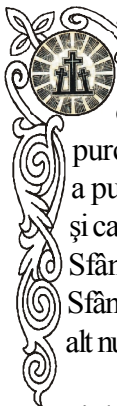

și noi în Biserică, de multe ori, disciplinăm pe câte unul sau pe majoritatea și trebuie să faci ca să poată să meargă slujba cum trebuie. De disciplină este nevoie ca lucrurile să poată decurge într-un context istoric. Însă, modul de gândire, filosofia luminează a omului pune deasupra persoanei generalul sau rânduiala sau ceva obiectiv, un obiect, ceva abstract. Or nu omenirea trăiește, ci omul. Nu dumnezeirea trăiește, ci Tatăl și Fiul și Duhul Sfânt, ca Persoane.

Cu **Filioque** esența jertfei este între Biserică și Roma. În Crezul catolic s-a adăugat, la partea Duhului Sfânt: „*Și întru Duhul Sfânt care din Tatăl și din Fiul purcede*”, ceea ce, pe de o parte, nu avem în Scriptură (Hristos zice despre Duhul Sfânt că purcede din Tatăl), iar pe de altă parte avem experiența Părinților care au ajuns la trăirea dogmatică, la viziunea luminii și pentru care aceste formule nu erau formule abstracte, ci o Viață pe care o trăiau și vibra în ei și căreia, în sinoadele lor, au încercat să-i dea o expresie în graiul acesta sărac, omenesc. În acest grai omenesc au încercat să exprime cele veșnice și, până la urmă, neexprimabile.

Trebuie să înțelegem ce e aceea **purcedere**. Catolicismul este cel care confundă între *trimitere* și *purcedere*, cum am văzut în diferite articole teologice de-ale lor, că dacă Fiul *trimite* Duhul Sfânt, asta ar însemna și că Duhul *purcede* de la Fiul. Păi atunci purcede și de la Maica Domnului și de la sfinți, că te rogi sfântului și te umpli de Duh Sfânt. Dar nu e asta! Pentru Fiul avem ceva pe care descoperirea dumnezeiască o numește naștere și de aceea Îl numim Fiu. Există o analogie oarecare între nașterea Fiului cea mai înainte de veci și nașterea noastră în trup. Și noi ne numim fii sau fiice fiindcă ne naștem. Pentru Duhul Sfânt nu avem analogie în experiența noastră și nu avem nici expresie pentru felul Lui de a ființa în veșnicie. Tatăl, Duhului nu Îi este Tată, Îi este purcezător. Ce înseamnă asta? Așa cum Fiul naște din Tatăl, așa Duhul purcede din Tatăl. Iar o naștere nu se poate din două persoane, din două mame sau doi tați. La noi este o naștere prin două persoane, dar și aici este o taină, căci zice Scriptura că cei doi sunt un trup. Deci, într-un anumit sens duhovnicesc și nașterea noastră

este dintr-un trup. Tot așa este și în ale Duhului, dar nu vorbim de trup, ci de persoană. Așa cum nașterea (Fiului) e dintr-o Persoană și purcederea (Duhului) e dintr-o Persoană; a gândit, a voit, a născut, a purces. Și aceea Persoană – Tatăl – trăiește, dar și Cel care naște și care purcede din El trăiește ca Persoană, ca și Tatăl. Pentru Duhul Sfânt n-avem nume, că Duh Sfânt e și Tatăl că e Duh și Sfânt, Duh Sfânt e și Fiul fiindcă e Duh și e Sfânt și pentru Duhul Sfânt nu avem alt nume și atunci Îi zicem Duhul Sfânt și înțelegem ce vrem să spunem.

Când Roma a spus că Duhul Sfânt purcede din Tatăl și din Fiul, dogmaticienii Bisericii au reproșat Romei: Cum, din două principii? Adică poți să naști din două mame sau din doi tați, deci din două persoane, două principii? Catolicismul răspunde: Nu din două principii, ci dintr-un singur principiu din Tatăl și din Fiul. Care-i principiul comun Tatălui și Fiului? Esența, dumnezeirea... Deci, Duhul Sfânt purcede dintr-o **dumnezeire** și nu din Dumnezeu, Persoana Tatălui? Iarăși picăm în **impersonalism**.

Dogma Sfintei Treimi este culminarea dogmelor și înțelegerii, a căutării omului de-a lungul istoriei căci, în sfârșit, a înțeles ce este persoana și ce este Dumnezeu. Religiile monoteiste, până și Moise, n-au înțeles. Părintele Sofronie zicea că ce nu înțelegea Moise era ce iubește Dumnezeu, cum iubește Dumnezeu, dacă e Unul. Unde este experiența dragostei dumnezeiești? Ce iubește? Și din nedumerirea asta i-a venit insuflarea să spună: „Alt Proroc vă va trimite Dumnezeu ca și mine. Pe Acela să-L ascultați. Acela vă va zice tot adevărul”. Și așteptau evreii pe Acel Prooroc care era Iisus Hristos.

Dumnezeu este Unul, nu sunt mulți, cum erau în vechime la religiile păgâne. Psalmul zice: „Toți dumnezeii neamurilor draci sunt”. Și aceștia, draci fiind, se invidiau unii pe alții, toți vroiau să fie un dumnezeu și atunci toți erau dumnezeu, fiecare pentru un neam al lui. Dar nu erau, pentru că Dumnezeu e Unul. A trebuit întâi ca Dumnezeu să învețe pe Adam că Dumnezeu este Unul și nu mulți. Un singur Dumnezeu, dar și o singură lucrare și un singur gând, astfel încât nu există dezbinări, cum vezi în toate religiile venite de la grecii

păgâni din vechime, tot felul de povești, de invidii, de omoruri printre dumnezeii lor.

Dacă acceptăm că dumnezeirea, așa zice, **impersonală**, purcede Duhul, atunci acesta este primul pas de la culmea dogmelor înapoi în gândirea păgână, gândirea întunecată care nu este urmată de mântuire și care se termină cu **iadul**.

Înțeleg acum Filioque ca concretizând în sine potențial toate ereziile care au fost, dar și toate rătăcirile păgânismului, de la căderea lui Adam pe linia lui Cain și până astăzi. Deci, Filioque nu este un lucru mic și nu este o joacă. Este culmea tuturor rătăcirilor într-un singur cuvânt.

[Nota redacției: Duhul Sfânt este Duhul **Adevărului**, Cel care conferă Bisericii capacitatea de a deosebi adevărul de eroare, de erezie. Criteriul adevărului, dovada prezenței Duhului Adevărului în stabilirea unei învățături (unui adevăr) de credință, este ecumenicitatea, este **consensul** întregii Biserici (Trupul lui Hristos): sinod, cler și popor dreptcredincios (Duhul Sfânt este Cel care ne **unește** prin iubire și unde este Duhul Sfânt acolo este și Tatăl și Fiul).

În Biserica Catolică papa este vicarul (înlocuitorul) pe pământ al Fiului (Hristos) din cer. Iar dacă Duhul **Adevărului** purcede și de la Fiul, adică purcede și de la papa (!), atunci papa este **infaibil**, tot ce spune el este adevărat. Erezia Filioque a erodat fundamentele Bisericii Catolice timp de un mileniu și jumătate de la formularea ei și până la proclamarea **infaibilității** papei (1870), indulgențele, inchiziția, primatul papal și multe alte erori fiind urmarea materializării acelei Filioque. Așa cum Cuvântul lui Dumnezeu s-a făcut Trup, prin Nașterea lui Hristos, tot așa Eroarea s-a făcut trup, s-a materializat, prin papa - infaibilul, vicarul lui Hristos].

E bine să ne închinăm la moaștele și statuile catolice?

Eu nu zic că sunt sau nu zic că nu sunt sfinți, dar eu nu m-aș duce, fiindcă avem noi destui sfinți. Și dacă și ei sunt sfinți – dea Domnul să fie și ei împreună cu Domnul, împărățind – atunci ei mă înțeleg și cu rugăciunile lor nădăjduiesc să mă mântuiască și atunci o să ne întâlnim, când Hristos va face din toți o turmă și un Păstor și atunci o să fim cu toții unul. Deocamdată...

Am trecut și prin Catolicism și-l îndrăgisem mult pe Francisc de Asissi, care m-a ajutat foarte mult în vremea aceea să înțeleg Ortodoxia, Biserica, Tainele, monahismul. Când am făcut pas și am venit în Ortodoxie nu mai știam ce să fac cu Sfântul Francisc fiindcă eu credeam în Biserică și în Sfinții Părinți. I-am spus cam ce am zis acum: dacă ești sfânt poți să mă înțelegi că nu mă mai rog la tine, că nu mă mai închin la tine, dar nici ceartă n-a fost cu el... Lăsăm în competența lui Dumnezeu și în înțelegerea că cei care sunt dincolo nu mai sunt limitați ca noi și iritați ca noi. Putem, deci, să mergem liniștiți la cei pe care-i știm sigur că sunt sfinți și pentru noi înșine și ca să nu smintim sufletele mai slabe (care ar putea spune: „Aaaa, uite că părintele cutare merge la Medjugorje... și deci pot să măduc și eu”). Până când se întărește acel suflet în înțelegerea Bisericii riscă să se smintească.

Cum îmi pot întoarce fratele de la protestantism?

Nu poți! Nu încerca! Singurul lucru pe care îl poți face și care este cel mai puternic, deși nevăzut, e rugăciunea. Dacă tu ești convins de Biserică și nu de protestantism, cere lui Dumnezeu. Și o să vă arăt cum... Am fost în Grecia acum, de curând, și m-am întâlnit cu un fost coleg de-al nostru, un cipriot de la Londra cu care am fost împreună la Institutul Teologic de la Paris, care acum este mitropolit de Kenia, Macarie. Tare m-am bucurat să-l revăd după atâția ani și mi-a spus mai multe povestiri minunate. Una a fost asta: era într-o biserică și l-a chemat un negru care i-a zis că regele lor vrea să vorbească cu el. S-a dus. Acel rege era cu mai marii lui, sub un pom, și se rugaseră la

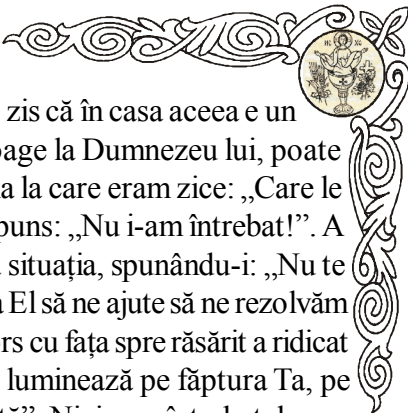

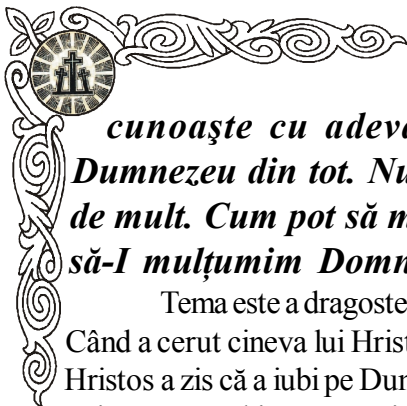
dumnezeii lor să le rezolve problema.

Nu știu câte zile au stat sub acel pom

și nu găseau o soluție. Unul din ei a zis că în casa aceea e un european și să-i ceară și lui să se roage la Dumnezeu lui, poate Dumnezeu lui o să-i ajute. Doamna la care eram zice: „Care le era problema?”. Mitropolitul a răspuns: „Nu i-am întrebat!”. A venit acolo, regele i-a spus care era situația, spunându-i: „Nu te poți ruga Dumnezeului tău, poate ca El să ne ajute să ne rezolvăm problema...”. Zice: „Bine”. S-a întors cu fața spre răsărit a ridicat mâinile și a zis cam așa: „Doamne, luminează pe făptura Ta, pe robii Tăi să vadă calea cea adevărată”. Nici nu a întrebat despre problemă, nici nu s-a băgat în amănunte. Apoi a plecat în treburile sale. Curând, dacă nu a doua zi, vine acel trimis și îl cheamă pentru că regele vrea să-i vorbească. S-a dus și regele i-a zis: „Cine-i Dumnezeul vostru? Poate fi cunoscut de oricine?”. A spus: „Da, poate fi cunoscut de oricine!”. A spus: „Cum?”. Și atunci regele a zis: „Bine, eu vreau să fiu primul botezat!”. După aceea i-a botezat pe toți.

Aș face încă o paranteză: cine te-a convins pe tine de Biserica Ortodoxă? Oare un om sau oare ceva lăuntric? Acel ceva lăuntric bănuiesc că este ceea ce te-a convins. Tot acela trebuie să-l convingă și pe frate. Roagă-te lui Dumnezeu și dă-i timp lui Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu nevrând să-l nedreptățească pe om îl îngăduie câteodată multă vreme, câteodată cel mai devreme. Însă cea mai scurtă vreme este cea pe care o lucrează Dumnezeu. Rugăciunea este calea cea mai scurtă și mai directă și mai puternică, iar lucrarea lui Dumnezeu este cea mai rapidă, dacă nu-L încurcăm noi prea mult cu sporovăielile noastre. Un cuvânt englezesc zice: „Calea spre iad este pavată cu bune intenții”. Să avem încredere în Dumnezeu că El face lucrurile, nu noi.

Am trăit în mare păcat înainte de a-L cunoaște cu adevărat pe Hristos. M-a scos Dumnezeu din tot. Nu înțeleg de ce m-a iubit atât de mult. Cum pot să mulțumesc pentru asta? Cum să-I mulțumim Domnului pentru a-I fi bucurie?

Tema este a dragostei și fără dragoste nimic nu se înțelege. Când a cerut cineva lui Hristos care este prima poruncă a Legii, Hristos a zis că a iubi pe Dumnezeu din tot ce ai și din tot ce ești. Hristos s-a grăbit să pună și a doua poruncă, care este asemenea primei: a iubi pe aproapele ca însuși pe tine. Aceste două porunci nici nu se găsesc împreună cu cele zece, ci prima este din cele zece, iar a doua din altă carte, Cartea Leviticului. Se dau în alt context, dar Hristos le-a împreunat pe amândouă. Ambele se rezumă la cuvântul dragoste. Și în afară de dragoste nu este nimic, nici nu se explică nimic.

De ce ne iubește Dumnezeu atât? Fiindcă Dumnezeu nu are dragoste, El este dragoste. Dumnezeu nu are atribute, nu are nimic, este tot ce este. Dumnezeu este dragoste. Dumnezeu este bogăție, Dumnezeu este cunoaștere. Înțelegeți că ce ai o să pierzi sau se poate schimba. Asta se întâmplă la noi: îl iubim pe aproapele că-i deștept, că-i frumos, că-i mai știu eu ce. Iubim pentru că. Dacă se urăște sau dacă văd că e mai prost decât credeam etc. încetez să-l mai iubesc sau, pur și simplu, pentru că începe să mă enerveze cu niște chestii de-ale lui. De ce? Fiindcă eu nu am dragoste. Dar Dumnezeu este dragoste și n-ar putea să o piardă decât dacă ar dispărea El Însuși.

A fi în Dumnezeu este a firii și atunci, relația cu orice și cu oricine este relația dragostei; cu toate Dumnezeu are o gingășie care provine din dragoste. Părintele Sofronie spunea: „Hristos, printr-un singur cuvânt de binecuvântare, cu cinci pâini a hrănit 15.000 cel puțin”. De ce 15.000? Scriptura zice 5.000 de bărbați, dar fără a număra pe femei și pe copii, iar femeile și copiii totdeauna sunt mai numeroși decât bărbații. Cu un singur cuvânt, cu o singură binecuvântare a săturat atâția oameni. Apoi a zis apostolilor să adune toate ca

nimic să nu se piardă. ro: Iată

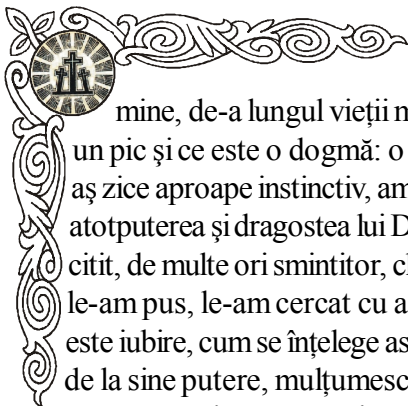

atenția pe care Dumnezeu o are până la cele mai mic amănunt. Părintele

Sofronie, în experiența lui, spunea că Dumnezeu lucrează cu omul cu o exactitate până la cel mai mic amănunt, cu o exactitate câteodată înfricoșătoare în sensul că, uneori, te scoate în ultima clipă, de la ultimul fir de păr de viață sau de altceva. Omul chiar se înfricoșează de pronia asta minunată a lui Dumnezeu.

De câte ori am trăit și eu și atâția alții o frică care nu este de a lui Dumnezeu. Frica că poate că am păcătuit așa de mult încât Dumnezeu n-o să mă mai ierte este, totuși, o proiectare a păcătoșeniei noastre asupra lui Dumnezeu. Dumnezeu și poruncile Lui nu sunt pentru că Dumnezeu așteaptă de la mine un comportament pe care dacă nu-l afișez, apoi păzea... Dumnezeu nici nu așteaptă să împlinesc poruncile! Proorocul Isaia zice: „*Poruncile Tale luminează pe pământ*”. Toată filocalica a trăit în lumina acestor porunci, lumina care îmi arată întunericul în care sunt. Zice: „Iubește pe Dumnezeu”. Dă-i drumul, încearcă. „Iubește pe aproapele”. Dă-i drumul, încearcă. Știm toți rezultatele. De unde poți să începi să trăiești un cuvânt dumnezeiesc? În cartea despre rugăciune a Părintelui Sofronie găsim iarăși un răspuns. El, la un moment dat, văzându-și neputința, strigă către Dumnezeu: „*Iubesc poruncile Tale, sunt aproape de inima mea, dar Tu vezi că nu le pot trăi, firea mea nu poate încapa poruncile Tale, cuvintele Tale sunt viață dumnezeiască nestricăcioasă. Eu sunt putregai și stricăciune. Vino Tu și sălășluiește în mine. Lucrează Tu în mine cele bineplăcute Ție*”. Și cu asta omul, în deznădejdea de sine, se aruncă în mila lui Dumnezeu, Îl cheamă pe Dumnezeu să Îi umple făptura golită de sine cu Dumnezeu – se trăiește deja ceea ce numea Părintele Sofronie smerenia – și asta e ceea ce caută și Dumnezeu. El nu caută ca noi să afișăm un comportament după cuvintele Lui, ci El caută să mă lumineze, să mă arate ce nu sunt, ce nu am. Așteaptă de la mine ceva echivalent cu acest strigat: Doamne, vezi că iubesc lucrurile tale, dar nu pot. „*Cămara Ta o văd împodobită, Mântuitorule, dar îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa. Luminează-mi Tu haina sufletului meu...*”.

Dumnezeu este dragoste.

Mi-am dat seama cândva că, pentru mine, de-a lungul vieții mele, a fost o dogmă. Și acum înțeleg un pic și ce este o dogmă: o chestie neclintită. Nu știu de ce, dar așa zice aproape instinctiv, am crezut cuvântul acesta, am crezut în atotputerea și dragostea lui Dumnezeu și tot ce am auzit, tot ce am citit, de multe ori smintitor, chiar în Sfintele Scripturi, întotdeauna le-am pus, le-am cercat cu această viziune: dar dacă Dumnezeu este iubire, cum se înțelege asta? N-am încercat să dau o explicație de la sine putere, mulțumesc Domnului! Iar instinctiv m-a miluit Dumnezeu și am avut trăirea asta că am așteptat și am căutat până când mi-a venit răspuns. Și răspuns mi-a venit la foarte multe din acestea și am văzut cum Dumnezeu este dragoste și cum, în lumina iubirii lui Dumnezeu, se poate înțelege lucrul acela, orice întrebare, orice dogmă, orice nedumerire. Nu întotdeauna o înțelegere dogmatică sau deplină, dar de multe ori destulă înțelegere ca să poți trăi mai departe și să poți nădăjdui și pentru tine și pentru alții.

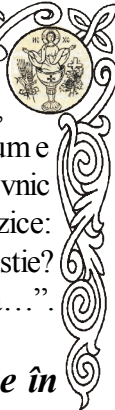
Să te încredințezi tu și pe toți milei și dragostei lui Dumnezeu, cum zice ectenia: „Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”. Dumnezeu este dragoste! Să vă fie dogma neclintită și nu veți greși!

Ați afirmat că relația trupească este păcat numai atunci când ne desparte de Hristos. Aceasta înseamnă că doi tineri pot să trăiască împreună fără a fi cununați, eventual având binecuvântarea duhovnicului?

Și cum să aibă binecuvântarea duhovnicului? Aceea e binecuvântarea duhovnicului?! Vedeți cum toate lucrurile se pot perverti! Și am trăit niște amărăciuni fiindcă cuvântul acesta și încă unul sau două deja au dat tot felul de stricăciuni. Înțeleg acum de ce Părinții, pe latura aceasta a trupului, n-au zis mare lucru. Din partea Părinților avem, mai ales, cuvinte din acestea aspre: „Nu fă! Bagă de seamă! Întoarce ochii! Fugi! Nu atinge!”. Și cu astea, Sfântul Pavel spune că,

fiindcă nu mai suntem sub Lege („Nu atinge! Nu gusta?”), atunci: „Toate-mi sunt îngăduite, dar nu toate-mi sunt de folos!”. Da, toate-mi sunt îngăduite dacă am și înțelegerea dreaptă. Or, cum e cu puțină înțelegerea asta: dacă am binecuvântarea de la duhovnic să trăim împreună necăsătoriți?! Este o aberație ca și cum ai zice: gândesc, dar n-am creier... Sau: „Cum să supraviețuiești în pustie? Fă ca și ness cafe: ia-ți o tinichea de apă deshidratată în pudră...”.

Cineva mărturisește că a trăit multă vreme în păcatul desfrânării și acum este chinuit de gânduri și vise desfrânate, chiar când privește la oameni nu poate să se elibereze de aceste gânduri. Ce poate să facă?

Aceasta e întrebare pentru duhovnic și nu este o întrebare pe care să o poți rezolva așa... Fiecare are o cale de a ieși din lucrul acesta. Dacă citești puțin prin literatura bisericească o să vezi că sunt multe căi. Dar un lucru foarte simplu: odată, așteptând la doctor, citisem o cărțuie unde era o mărturie cum 50 de persoane se lepădaseră de fumat. Erau 50 de metode extrem de diferite. Așa ar fi și aici.

Aș vrea, însă, profitând de asta, să zic un lucru despre desfrânare. Tare mă supără la neamul nostru că avem mentalitatea asta eufemistică. Știu ce vrea să zică prin desfrânare, vrea să zică curvie. Și ar trebui să avem bărbăția și curăția sufletească să întrebuițăm cuvintele așa cum sunt pentru că de multe ori se fac și confuzii. Ne stricăm sufletul prin această eufemistică. De când există limba greacă și până astăzi curvă este porni, care dă pornografie și porni a rămas până astăzi; ei n-au schimbat cu eufemisme. Eu nu am avut curaj - nici voi nu aveți curaj - să folosesc cuvintele astea care se socotesc înjurătură, dar când l-am văzut pe Părintele Cleopa și pe alții folosind, am luat curaj și am zis: „Nu! Trebuie să numim lucrul așa cum este!”. Dacă aș fi spovedit Înalț Preasfințitului că m-am desfrânat o noapte întreagă cu o fată, m-ar caterisi. Dar ce vreau să zic este că, de fapt, am trântit prea mult cu ea. Și acesta e desfrâu: a vorbi prea mult, a mânca prea

mult. Acum, dacă a fost trăncăneală sau dacă a fost de folos, nu știu, dar acea fată este astăzi într-o mănăstire în Grecia.

Vreau să zic că desfrâul este orișice, iar curvie este altceva. Un căsătorit poate desfrâna mai mult decât un curvar care s-a împreunat o dată cu o curvă și, după aceea, poate s-a înfrânat. Zicea cineva: *Nu crezi că te poți îmbăta din vinul din propriul tău butoi?!* Așa și asta. Dumnezeu să lumineze mai departe ce și cum. Aș fi vrut mult să ajungem la o gândire și la o trăire și la o curăție cu adevărat bisericească și nu mușamalizări, ascunzișuri și chestii de astea...

În rugăciunea de dimineață a părintelui Sofronie se zice: „Curățește-mă de toată greșeala cea văzută și cea ascunsă și de toată fărădelegea ce se tăinuiește întru cele dinăuntru ale mele”. Ce este „fărădelegea ce se tăinuiește întru cele dinăuntru ale mele?”.

Între altele, de multe ori, păcate pe care nu le conștientizăm fiindcă n-avem bărbăția să lăsăm lumina dumnezeiască să ne arate păcatul, starea jalnică în care suntem. Încercăm să ne dăm scuze, facem comparații cu alții, ne închipuim nu știu ce, trecem peste și „măturăm sub covor” (zice limba engleză), trecem mai departe și nu băgăm de seamă. Sunt și lucruri pe care încă nu le conștientizăm fiindcă încă nu avem destulă lumină dumnezeiască. Dacă vă uitați la lucrul pe care-l socoteați ca pe un lucru primitiv în viața duhovnicească, întrebările pentru spovedanie pe care le găsiți în Molitfelnic și în alte scrieri, totuși vin oameni și spun: o, părinte, nu știam că asta era un păcat. Deci, e un început de conștientizare, un început de lumină; nu știam, dar acum știu, am ieșit încă o jumătate de pas din neființa mea.

Cele tănuite în sufletul meu, uneori sunt tănuite fiindcă eu n-am îndrăzneala să recunosc că acesta sunt și Dumnezeu nu vrea să mă nedreptățească și mă lasă „ascuns după tufișuri” și nu vede. Ori sunt încă necunoașteri. Vorbeam de conștientizarea păcatului ca fiind lumina care deja lucrează în om. Multă vreme ziceam: cine vede lumina

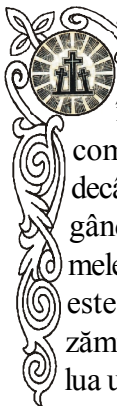

dumnezeiască ca să vezi că ești păcătos? Apoi am observat tocmai diferitele grade de conștiință a păcatului în diferiți oameni. Recent am văzut într-o carte a domnului Gabriel Liiceanu care are ca temă dragostea, în ultimul capitol (despre închisoarea din Pitești), unde vorbește despre un om care seara se plimba îmbrăcat impecabil (cravată, cămașă albă etc.), iar ziua purta șorț și spărgea fețele prizonierilor cu o piatră; Domnul să-l ierte și să-l lumineze și acolo! Atâta inconștientă de păcat, căci el își făcea meseria aceasta care, pesemne, îi plăcea și, mulțumit de sine se plimba elegant în restul zilei. Acesta e un caz extrem, dar el există; Gabriel Liiceanu îl dă pe nume acolo – am uitat numele și l-aș păstra numai ca să-l pun la rugăciune. Însă, și la nivele mai scăzute, și în viața noastră dacă ne uităm, poate în tinerețea și în copilăria noastră, eram inconștienți de niște lucruri pe care cândva în viața noastră poate nu le mai putem face. Pentru a conștientiza păcatul trebuie rugăciune ca Domnul să ne dea acea bărbăție să recunoaștem realitatea așa cum este.

Cum putem ieși din închipuirile minții noastre și cât de mult ne influențează mass-media în vremurile contemporane în direcția cultivării închipuirilor minții?

Mass-media influențează foarte mult, dacă prin mass-media înțelegem și cultura reclamei și toate lucrurile astea. Ea încurajează închipuirea și lucrează pe cele pe care le-a făurit toată cultura asta postmodernă sau latura asta a culturii postmoderne – e cultură fiindcă se cultivă ceva.

Pentru ieșirea din închipuire iarăși e o întrebare pe care trebuie să o rezolve fiecare cu duhovnicul, dar o linie pe care poate aș putea să o dau tuturor este să revenim la rugăciunea, la legătura permanentă cu Dumnezeu: „Doamne, uite ce gândesc!”. Sau: „Doamne, asta e închipuire sau e realitate?”. Atrag atenția la încă un lucru: nu numai mass-media, ci tot vocabularul modern – că e foarte important graiul. Acum văd importanța graiului și pentru înțelegere. Un cuvânt

izvorăște dintr-o înțelegere și promovează mai departe acea înțelegere. Am observat cum, din anii '60, a intrat în vocabularul comun cuvântul sex, care vine de la Freud. Înainte nu se folosea decât în medicină sau foarte rar, cu sfioșenie. Acest cuvânt smintește gândirea omului de la o adevărată înțelegere și o duce pe alte meleaguri. Astăzi, sexul, printre alte lucruri, până la viață sexuală, este un sport, cum zicea cineva. Dar nu-i așa! Dacă i-am zice zămislire sau genetică... înțelegeți puțin cum gândirea noastră ar lua un alt făgaș și altă înțelegere ar ieși de acolo.

Am citit un articol în legătură cu avorturile. Se vorbea de manipularea graiului și se arăta cum legea în Germania s-a schimbat și a formulat altfel atitudinea sa față de avort. Legea pedepsea avortul, dar s-a schimbat formularea. Prima era cam așa: „cea care își va distruge rodul trupului va fi pedepsită de lege”. Mai târziu acest rod al trupului a devenit o „întrerupere a sarcinii”. E mult mai greu să omori un rod al trupului tău decât să întrerupi o sarcină.

Trebuie să fim cu luare aminte la toate cele ale culturii bisericești, a înțelegerii bisericești, care e adevărata cultură. Să ne nevoim să înțelegem lucrurile în Duh și în adevăr. Să cerem Domnului! Tot mereu să cerem Domnului. Ai o nedumerire, zi: „Doamne...”. Ai o mâhnire, zi: „Doamne...”. Ai o bucurie, mulțumește Domnului. Ai o împlinire, la fel. Tot mereu să încercăm să fim în legătură cu Dumnezeu fiindcă cuvântul nu este informație, cuvântul este energie, și cu precădere rugăciunea. În rugăciune cuvântul este cu precădere energie care vine de altundeva și ne duce altundeva. Nu este informație, în sensul ziaristic al cuvântului. Dar în medicină se folosește acest cuvânt al informației când celula se informează de la ADN și atunci pruncul care se va naște prin această informație poartă trăsăturile celor doi părinți. Dacă am folosi cuvântul informație în sensul acesta așa zice: da, cuvântul este informație, este genetică, este devenire, este energie. Să-l folosim, să profităm de el. Ce e mai ușor decât să zicem: „Doamne...”?!

Vă rugăm să ne vorbiți despre păcatul invidiei și cum se poate scăpa de el?

Am zis că nu există păcat și nu există viciu și nu există iad. Invidia? Există o invidie sfântă. Invidia, ca și toate păcatele și viciile, este numai o deformare a unui lucru bun, a unei dreptăți, a unei virtuți. Ce este sfânta invidie? Un nevoitor s-a dus la Sfântul Antonie cel Mare și îi spune: „*Antonie, eu mă nevoiesc mai mult decât tine, dar tu ai mai mult har. Cum se face?*”. Antonie nu i-a ascuns-o, ci i-a zis: „*Fiindcă eu iubesc pe Dumnezeu mai mult decât tine*”. I-a arătat taina lui pentru ca nevoința acestui om să fie mai deplină. Nevoitorul acesta invidia harul pe care-l avea Antonie, dar pentru această invidie îl iubea (!) pe Antonie, astfel încât a avut încrederea să se ducă la el și să-i spună: tu cum ai ajuns la asta și eu nu?

O zicală a românului zice: „Dacă a murit capra mea, să moară și cea a vecinului”. Ce tâmpenie! De ce? Dacă erați prieteni și tu nu mai ai capra ta, îți dă vecinul câte puțin lapte, cât ai nevoie; dacă moare și a lui ce faceți? Ce tâmpenie este păcatul! Ce întuneric! Ce urâciune!

Am văzut două lucruri în invidie: poftesc lucrul pe care eu nu-l am și celălalt îl are, iar al doilea este că îl urâsc și vreau să moară și capra lui. Dacă e vorba de un lucru material, aurul pe care-l are aproapele nu-l pot avea, ci trebuie să găsesc altul. Însă când e vorba de lucruri duhovnicești, darul sau harul pe care-l are cineva nu-l pot avea și eu? E sărăcit Dumnezeu? Nu poate să dea același tuturor? Ca lumina: o lumânare poate să aprindă sute și mii de alte lumânări și nu-și pierde focul. Așa și cu cele duhovnicești mai ales, că vorbesc de cele duhovnicești întâi, care au importanță veșnică. Există însă și o invidie duhovnicească despre care spunea Părintele Sofronie că e periculoasă și foarte greu de biruit în unele cazuri.

Aș putea zice despre o nevoință a invidiei: „Doamne, dă-i însuțit și înmiit, dar – cum zice prochinul – nu uita pe săracii tăi până în sfârșit”. Asta mi-a fost rugăciunea și cu asta ai putea să te bucuri pentru bucuria aproapei. Ce înseamnă a doua poruncă: „Să iubești pe aproapele ca

însuți pe tine”? Cine nu este în mine în lumea întreagă? Cine-mi este aproapele sau cine-mi este departele într-o lume în care pot să vorbesc acum pe internet în Japonia sau Australia și să ne vedem față către față? Chiar fără internet tot aproape mi-ar fi duhovnicește și esențial.

Ce să fac să-L cunosc pe Domnul, să-L simt, să-L întâlnesc acum și aici?

În primul rând întreabă-L pe El lucrul acesta, acum și aici! Și continuă așa. Iar restul între tine și duhovnic fiindcă fiecare om e o altă călătorie. Când te duci la duhovnic continuă-ți dialogul cu Dumnezeu. Începe-l acum și aici. Și continuă... Și când te duci la duhovnic, spune: „Doamne, eu pe tine Te întreb că omul nu știe, omul nu poate”. Zice psalmul: „Au mântui-va omul?”. Cruță-l pe duhovnic că e om ca și tine, are neputințe și se poate epuiza până acolo unde nu mai are ce să-ți dea... decât, poate, o bătaie bună... Dar cere Domnului să-ți grăiască prin duhovnic și cere-I Domnului și cu ce cuvânt să deschizi dialogul, prin duhovnic, cu Dumnezeu. Și fii gata să primești răspunsul. Pândește acea primă mișcare, acel prim cuvânt și pecetluiește-l cu: „Blagoslovește, părinte!”. Apoi continuă dialogul cu Dumnezeu și zi: „Mulțumesc, Doamne!” sau „Mulțumesc, Doamne, dar vezi că nu am înțeles nimic...”. Dacă întrebi pe duhovnic intri într-un dialog omenesc cu omul. Or, ți-am spus că duhovnicul poate să nu știe că Dumnezeu vorbește prin el și nu știe cuvântul care i se dă. De aceea, continuă dialogul cu Dumnezeu.

Toată lumea se grăbește și parcă nu ne mai ajunge timpul să facem ceea ce ne-am propus. Oare s-a scurtat timpul?

Toți o simțim. Și pot să spun că de pe la sfârșitul anilor '60 parcă a început să galopeze timpul. Nu prea știu ce înseamnă, dar am observat mai târziu în apocalipsele lui Hristos din cele trei Evanghelii sinoptice – Matei, Marcu și Luca – că acolo vorbește că

slujbă, un acatist, au făcut icoane etc. Până la urmă, Biserica, ca un tot, ca un popor al lui Dumnezeu, prin mai marii Bisericii (preoți, sfinte sinoade etc.), au hotărât că acesta este un sfânt și de atunci poate fi proslăvit cu cinstiri și cu doxologii numele lui.

O să se facă... Vorbiți între voi, vorbiți cu mai marii Bisericii și, cine are insuflare, să scrie tropare, slujbe etc. Și când va veni vremea toată bogăția asta se va aduna în slujbe vrednice. Între timp, dacă ai intuiția asta, dacă simți că Valeriu Gafencu e sfântul închisorilor și rugându-te lui simți, așa, un răspuns, cine te oprește să te rogi lui? Doar că, bineînțeles, până când Biserica a pecetluit ca Biserică faptul că cutare – să zicem Valeriu – este un sfânt, dacă nu avem o trăire destul de adânc duhovnicească și deci o informație duhovnicească destul de clară că este un sfânt, se folosește încă o oarecare reținere, sfioșenie etc.

E frumos lucru! Europeanii care au venit la Ortodoxie vor să își descopere și cinstească sfinții dinainte de schismă. Pe vremea Schismei America nu era încă descoperită, dar în Anglia, Franța, în Europa Occidentală sunt mulți, unii necunoscuți, pe care vor să îi redescopere. Așa că e o mișcare firească și bună în Biserică.

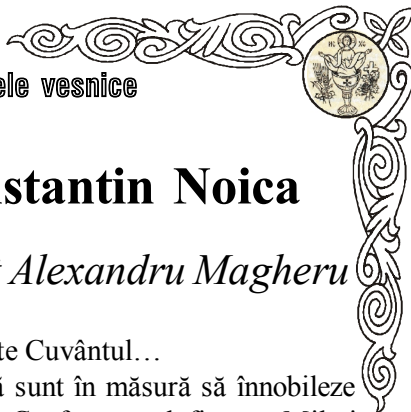
Am trăit câțiva ani aproape ca un ateu și simt că mă cuprinde deznădejdea. Vă rog să-mi întindeți mâna ca să pot depăși...

Deznădejdea ta acum, ar trebui să-ți fie însăși nădejdea. De ce? Deznădejdea de acum este că începi să vezi că ai fost aproape ateu. Acum, că vezi, nu-i momentul să deznădăjduiești. Ești mult mai bun înaintea Domnului decât atunci când trăiai dobitocește (iartă-mă). Bucură-te, nu că ai fost ateu și că porți încă semnele acelui relativ ateism, ci bucură-te că o vezi că de acum poate începe călătoria spre mântuire.

Constantin Noica

- 20 de ani de la trecerea la cele vesnice

Metanoia – la Constantin Noica

Student Alexandru Magheru

Cuvântul...

Pentru echilibrul apelor domnește Cuvântul...

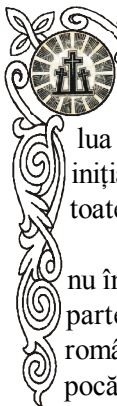
Cuvintele sunt celeste pentru că sunt în măsură să înnobileze banalul, monotonia, cotidianul... Ce frumos definește Mihai Eminescu: „Unde voi găsi Cuvântul / Ce exprimă Adevărul?”.

Prin alăturarea în cod a unor consoane și vocale naștem cuvinte. Știm limbajul calculatorului stă în cifre matematice așezate cursiv una după alta.. De exemplu: 01100111... Dar cuvântul, parcă primordial, „mama”, poate fi tradus matematic, tot prin combinație de cifre, dacă luăm în considerare faptul că litera „m” este poziționată pe locul 15 în alfabet, iar litera „a” pe locul întâi. Astfel, traduceam: mama = 15 1 15 1 = 151151. Deci, comunicăm codat.

Un om normal aranjează „λόγος”-ul (logos) în „nous” (nous) pentru a informa ceea ce el chibzuiește. Simplu spus, gândim și apoi vorbim. Părintele Stăniloae spunea că „oamenii se adapă între ei prin cuvinte”. „Λόγος” înseamnă și *cuvânt*, dar și *convorbire*. Aceasta înseamnă că omul folosește cuvintele nu pentru el însuși, ci pentru a transmite interlocutorului mesajul său. Așadar, din faptul că folosim cuvinte și nu alte mijloace pentru a comunica – bineînțeles că mai sunt și alte mijloace, însă, verbalistica rămâne cea mai uzuală – rezultă că avem ceva divin în

dimensiunea ontologică a ființei noastre. Verbul grecesc „metanoein” (de la substantivul metanoia) – că tot vorbim de cuvinte – poate lua sute de valențe în limba română: a se întoarce, a reveni la starea inițială, a repeta, a se răzgândi, a se înapoia, a se pocăi etc. Dintre toate doar ultimul este folosit cu precădere de traducătorii bibliști.

Belferul din agora pălănișeană „se folosește” de metanoia – nu în chip real, acesta fiind un termen împrumutat pentru a defini o parte din ceea ce a însemnat Constantin Noica pentru români și românime – cu sensul de „a se întoarce/întoarcere”, țelul fiind nu pocăința spirituală, ci revenirea, redescoperirea purității începutului întru cultură, mai exact valorificarea prin afirmarea *sursei* culturii românești. Dinu – așa cum este alintat de amicii săi, Emil și Relu Cioran, Mircea Eliade, Lucian Blaga și alții – pare a fi un tip de gânditor ce se întoarce spre vigoarea întru care s-a născut și format, nu „cântând și fluierând” doina, ca Eminescu, ci abstractizând-o, devenind modelul afirmării teoretice a românismului înglobat în huma nepăsării. Constantin Noica critică fără rezervă pe cei de la UNESCO în articolul: „Trei cuvinte reținute de UNESCO” pentru conservarea a doar trei cuvinte autentice românești (*dor, doină, colindă*) pentru un dicționar internațional de termeni literali. Dar, nu a noastră e vina că nu exploatăm vistieria de cuvinte ce individualizează spațiul „carpato – danubiano - pontic”? Cum să ne iubească Europa dacă nu i ne dăruim?

Din majoritatea operelor nicasiene se desprinde acea „întoarcere” pentru devenire, figura de stil oximoronul fiind aridă în a elucida particula „coborâre întru ridicare”. Extinzând la kenoza lui Hristos – acceptarea Sa de bună voie pentru a Se întrupa – ajungem la concluzia că dacă Fiul lui Dumnezeu nu s-ar fi smerit din transcendența Sa, nu L-am fi adorat niciodată la nivelul întru care am ajuns în spiritualitate. Dezordinea se purifică prin suferință și strădanie, prin renunțare și tatonare. Paradoxal parcă, același tipic îl observăm și la Noica: „*Trăiam din meditații cu 5 lei pe oră. Am predat de toate, până și săritura în lungime... [pentru care] am primit 5 kg de lapte*”. Exemplar și povățuitor el afirmă: „*Omul e ceea ce rămâne din el după ce lumea din jur îl desfîințează*” – e parcă o definiție a kenozei hristologice.

Această întoarcere la seva culturii, progresată atât practic – cum am arătat mai sus – cât și intelectual, este pueril lizibilă din

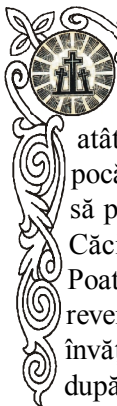
însuși câteva titluri ale operelor sale; atenție la cuvântul *românesc*:

„Rostirea filosofică *românească*”, „Creație și frumos în rostirea *românească*”, „Sentimentul *românesc* al ființei”, „Eminescu sau omul deplin al culturii *românești*”. Pe scurt, Constantin Noica ne atrage atenția că am făcut un pas prea uriaș de la păstori (ca să nu zic ciobani) la filosofi, fără a conștientiza și valorifica fundamentele gândirii românești.

Pentru justificarea mai clară a ceea ce doresc să destăinui în prezentul articol, voi încerca să fac o scurtă exegeză la exegeza nicasiană la pilda fiului risipitor. Această exegeză nu se dorește a fi un fel de „rânduială” făcută lui Noica, ci un model de raportare la teologie. Trebuie menționat, de asemenea, că lăsăm cititorului savoarea de a realiza legătura cu tema articolului.

Astfel, la Constantin Noica pilda devine sau poate deveni și o lecție de morală, de spiritualitate, de omiletică, de filozofie, de psihologie... Pilda poate fi redusă la următoarea frază: „*Toată viața noastră morală începe aici: între fiul risipitor și fratele său. Ne pierdem și ne căim; sau ne păstrăm și ne împietrim inima*”. Ambii sunt nefericiți: unul a păcătuit, iar celălalt e mânios. Despre fratele fiului risipitor nu știm dacă intră la ospăț; cel puțin aceasta ne lasă de înțeles relatarea de la Luca 15, 11-32. Însă știm că tatăl nu-l mustră pe acesta, ci folosește iubirea – este vorba, bineînțeles, despre iubirea ce trebuie să caracterizeze pe creștini. Dar fratele nu intră la ospăț din orgoliu că nu a păcătuit. Așadar, tatăl folosește antonimul (opusul) orgoliului și mâniei prin iubire. Cu alte cuvinte, îi este astfel și mustrător și îngăduitor, și tată și călău prin iubire. Ce spini adânci poate avea iubirea! Noica nu afirmă, dar lasă să se înțeleagă că Dumnezeu din iubire ne pedepsește.

Constatăm, astfel, că tatăl din pildă e duhovnicul fraților: din iubire iubește pe păcătos și tot din iubire pe orgolios! Ce subtil scoate în evidență filosoful „instituția duhovnicului”, în sensul că nimeni nu a sistematizat mai abil harul de care dispune duhovnicul, nici măcar teologii. Cu toate acestea, se mai desprinde încă un lucru esențial din sudoarea nicasiană la pildă, pentru a ne fi, într-adevăr, pildă: omul păcătos, cel care nu a făcut fapte bune, va face cu mult mai mult bine, după ce conștientizează că a căzut în păcate decât cel care face mereu fapte bune. Aceasta deoarece primul, după ce s-a trezit din „amorteală”, intră într-un

proces de căutare perpetuă și nu se mai mulțumește în a face doar fapte bune, pe când cel de-al doilea a căzut în rutina de a face bine și atât. Ei, desăvârșirea e o luptă pe care o împlinește mai cu adevărat pocăitul decât „paralizatul”. Dar, aceasta nu înseamnă că trebuie să păcătuim și mai apoi să ne ridicăm la pretenția de bun creștin. Căci și cel care nu păcătuiește poate învăța de la cei care au revenit. Poate învăța din acțiunile lor, urmându-le exemplul din momentul revenirii lor pe făgașul normal. Și cunoaștem destule exemple: să învățăm de la fiul risipitor pocăința, faptele Mariei Magdalena de după întâlnirea cu Hristos, căința lui Zahau vameșul și faptele sale de după Spovedanie, cea a orbului din naștere etc.

Constantin Noica mai conturează câteva concluzii:

1. Dacă tatăl nu s-ar fi implicat, doar fiul risipitor s-ar fi mântuit. Și așa nu e sigur că fratele s-a căit de împietrirea lui.
2. „Ambii [frați] păcătuiesc: unul deschide ușa, iar celălalt se uită pe gaura cheii”, adică unul păcătuiește, iar celălalt se făleşte că nu a păcătuît, devenindu-i lui mai mare păcat decât celuilalt.

În concluzie, cuvintele sunt sacre, lucru dovedit de Noica prin teorie și de Eminescu prin poezie, astfel că ar trebui să avem foarte mare grijă să nu folosim cuvinte ce ar jigni cuvinte. Să nu ne batem joc de darul de a „cuvinti”! Întrebați-i pe muți de ce!

Constantin Noica - Scurtă biografie

- 24 iulie 1909 – se naște Constantin Noica la Vitănești, lângă Alexandria; tatăl său, Grigorie, este proprietar funciar cu studii de agronomie în Germania; mama, Clemența, avea pietate spre scrierile filosofice.

- 1916 – 1919 – urmează, în particular, cursurile primelor trei clase ale școlii primare.

- 1919 – 1920 – familia Noica se mută în București, unde Constantin va termina clasa a IV-a la Școala Lucaci.

- 1920 – 1924 – gimnaziul la liceul „Dimitrie Cantemir” București.

- 1924-1928 – Liceul „Spiru Haret” București.

- 1927, decembrie – debutul lui Noica în paginile revistei liceului „Spiru Haret”: „Vlăstarul”.

- 1928 – 1931 – student la Facultatea de Litere și Filozofie din București, unde termină teza de licență: „Problema lucrului mărunț în sine la Kant”, unde obține calificativul maxim.

- 1932 – 1934 – bibliotecar la Seminarul de Istorie și Filozofie al Universității din București; se implică la „Criterion”, unde își adâncește prietenia cu Mircea Eliade și Emil Cioran.

- 1933 – student la Matematică și Filozofie clasică.

- 1934 – se căsătorește cu Wendy Mustan și se stabilește la Sinaia; apare „*Mathesis sau despre bucuriile simple*” distins cu premiul scriitorilor tineri.

- 1936 – publică „*Concepte deschise în istoria filosofiei lui Descartes, Leibnitz, Kant*” pentru care a primit premiul Academiei Române.

- 1937 – se tipărește „*Viața și filosofia lui René Descartes*”.

- 1938 – face o călătorie de studii în Franța.

- 1938 – 1940 – cochetează cu dreapta și scrie în publicațiile legionare.

- 1940 – „*Istoria lui cum e cu puțință ceva nou*” – teza de doctorat.

- 1942 – se naște Răzvan, actualul călugăr Rafail.

- 1943 – respins la examenul pentru ocuparea catedrei de filozofie a culturii la Universitatea din București; Lucian Blaga demisionează, arătându-și dezaprobarea.

- 1950 – 1958 – i se stabilește domiciliu forțat la Câmpulung alături de Alexandru Paleologu.

- 1957 – deși nu i se publică muncile sale, el este încurajat de prietenul său, Mircea Eliade, prin scrisorile pe care le primește cu regularitate.

- 1959 – 1964 – ani de detenție nemeritați, alături de Nicolae Steinhardt, Alexandru Paleologu și alții pentru că au răspândit cărți de Mircea Eliade și Emil Cioran.

- 1964 – 1975 – cercetător principal la Centrul de Logică al Academiei Române.

- 1975 – 1987 – se retrage la Păltiniș, lângă Sibiu, cu domiciliu forțat; în această perioadă i se vor publica cele mai multe opere, devenind o stea în cultura românească.

- 4 decembrie 1987 – pleacă din viața pământească spre „doina” pe care n-a cântat-o, dar a teoretizat-o.

- 6 decembrie 1987, duminică, ora 12 – se oficiază slujba înmormântării la Schitul Păltiniș de către Î.P.S. Antonie Plămădeală înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Următoarele opere ar trebui citite de cei care au pretenția de a avea o cultură românească sau măcar pentru ce a însemnat Constantin Noica pentru noi, românii. El nu ne-a părăsit când ar fi putut pleca cu familia la Londra, dar de ce am face-o noi acum?

„*Eminescu sau omul deplin al culturii românești*”.

„*Cei șapte pași ai lui Budda. Un înțeles pentru destinul lui Mircea Eliade*”.

„*Jurnalul de la Păltiniș*”.

„*Jurnalul de idei*”.

„*Jurnalul filosofic*”.

„*Trei introduceri la devenirea întru ființă*”.

„*Istoricitate și eternitate*”.

„*Pagini despre sufletul românesc*”.

„*Introducere în miracolul eminescian*”.

„*De Caelo*”.

„*Cuvânt împreună despre rostirea românească*”.

„*Devenirea întru ființă*”.

„*Povestiri despre om*”.

„*Spiritul românesc în cumpătul vremii. Șase maladii ale spiritului contemporan*”

Inchiziția ecumenistă

sau unde duce iubirea fără adevăr

“Episcopul sau preotul sau diaconul, dacă numai s-a rugat împreună cu ereticii, să se afurisească, iar dacă le-a permis acelor să săvârșească ceva ca și clerici (să slujească asemenea preoților drept-credincioși) să se caterisească.”
(Canonul 45 al Sfinților Apostoli)

Preot Florian Dumitru

Câteva învățături catolice greșite, neadevărate

E o deviză care circulă în cercurile catolice: „Gândește mult, vorbește mai puțin și ar fi bine să nu scrii nimic”. Când e vorba de mărturisirea adevărului eu vreau să încalc această prescripție pe care o consider inchizitorială. În cele ce urmează vreau să mă adresez celor care împărtășesc un cuvânt la modă numit ecumenism, cu rugămintea ca argumentele pe care le prezint să-mi fie cântărite.

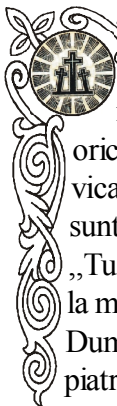
Când vorbim despre catolicism avem în față o credință schismatică sau eretică? Eu afirm, asumându-mi toată responsabilitatea cuvintelor, că e și una și alta.

De ce sunt catolicii eretici? Pentru cel puțin șapte învățături greșite din punct de vedere dogmatic:

1) Filioque e o erezie care susține că Duhul Sfânt purcede de la Tatăl și de la Fiul. Această greșeală dogmatică este foarte grea, pentru că îl completează pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care în cuvântarea de despărțire le spune sfinților săi ucenici și apostoli : „Iar când va

veni Mângâietorul, pe care Eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului care de la Tatăl purcede, Acela va marturisi despre Mine” (Ioan 15,26). Așadar Mântuitorul ne spune că Duhul Sfânt purcede de la Tatăl, așa cum mărturisim în Simbolul de credință niceo-constantinopolitan. Domnul Iisus Hristos ne spune „Care de la Tatăl purcede” nu ne spune nici mai mult nici mai puțin. Catolicii au îndrăznit să spună mai mult decât Domnul nostru Iisus Hristos. Sfântul Vasile cel Mare, în toate disputele teologice face apel la Biblie și la tradiția acceptată în comun, el afirmând în „Tratatul Despre Duhul Sfânt”: „Acolo unde Scriptura tace și teologia să tacă”. Știm că misterul Treimii este insondabil, Dumnezeu e necunoscut în ființa Sa. Dacă cercetăm Sfânta Scriptură, Mântuitorul nu ne vorbește de dubla purcedere a Duhului Sfânt. Această erezie numită Filioque are implicații atât în ce privește dogma Sfintei Treimi, cât și haritologia și învățătura despre Sfintele Taine.

2) Primatul papal e învățătura eretică potrivit căreia episcopul Romei deține funcția de păstor suprem și de garant al unității Bisericii universale ca vicar a lui Hristos pe pământ și ca succesor unic al Sfântului Apostol Petru. Ecclesiologia catolică susține o dublă succesiune: una petrină și una apostolică, în dezacord cu învățătura despre apostolicitatea Bisericii. Biserica este apostolică deoarece a așezat la originea ei, ca pârgă a ei și model al ei, colegiul apostolic adunat la cincizecime. Nu există în Biserică un raport de tipul: Petru și ceilalți apostoli, papa și ceilalți episcopi. Toți episcopii sunt egali, indiferent dacă vorbim de episcopul de Roma, de București sau de Huși. În Biserica apuseană papa poate lua decizii fără conciliu, dar conciliul nu poate face nimic fără papa. În Biserica Ortodoxă hotărârile se iau în mod sinodal. Biserica a recunoscut ordinea onorifică în ceea ce privește pentarhia, cele cinci patriarhii Roma, Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalimul. Dar, această dorință a papalității de a avea un primat jurisdicțional asupra Bisericii universale, de a fi un episcop absolut, un episcop peste ceilalți episcopi e una plină de mândrie. Părintele Iustin Popovici reflectă foarte bine această trufie spunând că în istorie au fost trei mari căderi: „a diavolului, a lui Adam și a papei”. Biserica nu are un cap văzut și altul nevăzut, unul al papei și altul al lui Hristos.

Capul Bisericii este Mântuitorul nostru Iisus Hristos și nu un om căruia i se spune Sfântul Părinte, care se află în trup și se luptă ca orice om pentru dobândirea mântuirii. Hristos nu are nevoie de un vicar pe pământ, deoarece El le-a spus sfinților apostoli „Iată Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacurilor”. Afirmatia Mântuitorului: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea” se referă la mărturisirea pe care o face Petru: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu”, aceasta fiind piatra pe care este întemeiată Biserica, piatra cea din capul unghiului, care este Hristos Fiul lui Dumnezeu.

Primatul în loc să fie un mijloc de unitate a fost o piatră de poticnire în calea unității, ea a dus la Schisma dintre răsărit și apus în 1054, la Reforma lui Martin Luther din 1517, la uniție, ca metodă de rupere din sânul Bisericii Ortodoxe a unor fii a acesteia, pe care i-a pus sub autoritatea papei.

3) Infailibilitatea papală e o altă născocire inventată de așa zisa dezvoltare dogmatică. Potrivit acestei învățături papa nu poate greși când vorbește ex cathedra, adică atunci când împlinește funcția de păstor și învățător al tuturor creștinilor, în virtutea autorității sale apostolice supreme. Această erezie a fost validată la Conciliul I Vatican (sesiunea VI, 1870). Iată, timp de aproape 19 secole nu a fost nici măcar în catolicism o asemenea dogmă, dar la 1870 primește girul Conciliului I Vatican. Numai Dumnezeu este infailibil și Biserica Sa, pe care Sfântul Apostol Pavel o numește „stâlp și temelie a adevărului”. Biserica Ortodoxă nu acceptă această învățătură deoarece nu ține cont de: **a)** colegialitatea episcopilor în exercitarea slujirii învățătoare și **b)** de scrutinul sfinților sau conștiința comună a Bisericii în respectarea deciziilor sinodale. Ce pretenție pentru un singur om muritor și care se luptă cu păcatul să fie episcop universal și pe deasupra, infailibil! La puterea politica a papei, la primat și la infailibilitate se referă marele nostru poet Mihai Eminescu în scrisoarea a III-a: „*papa cu a lui trei coroane puse una peste alta*”.

4) Purgatoriul e un basm eretic potrivit căruia între Rai și Iad ar mai fi un loc intermediar care poartă denumirea amintită. În Evanghelia Judecății (Mt.25) se vorbește de două locuri, rai și iad, nu de trei.

5) Indulgențele papale. Altă rătăcire, învățătura catolică despre „tezaurul meritelor prisositoare” pe care Biserica le distribuie creștinilor care n-au sarisfăcut pe deplin dreptatea divină, prin indulgențe pe care le cumperi cu bani. Spunea un calugăr catolic medieval *„precum sună argintul în taler așa se înalță sufletul credinciosului la cer”*. Prin învățătura despre meritele prisositoare romano-catolicii consideră ca mântuitoare pentru creștin nu numai faptele sale personale, ci și ale sfinților, care au realizat un surplus de fapte bune ce depășesc necesarul lor pentru mântuire. Așadar sfinții lor au prea multe fapte bune, n-au ce face cu ele, le dă papei, iar el le vinde aceste merite prisositoare spre iertarea păcatelor oamenilor. Această concepție despre tezaurul meritelor prisositoare este cu totul inacceptabil, fără temei scripturistic. Nimeni nu poate spune că a făcut mai mult decât trebuia să facă. Mântuitorul Hristos a spus: *„Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s-au poruncit să ziceți: slugi netrebnice suntem, că cele ce am fost datori să facem, am făcut”*. (Luca 17,10)

6) Dogma imaculatei concepții a Sfintei Fecioare Maria. Această învățătură a existat ca teleogumenă în apus în Evul Mediu, dar a fost combătută de teologii scolastici în frunte cu Toma de Aquino. Faimoasa hulă a papei Pius IX din anul 1854 a oficializat-o ca dogmă, în care *„toți credincioșii să creadă în chip statornic și fără nici o șovăială”*. Această dogmă susține că Sfânta Fecioară Maria s-a născut fără păcatul strămoșesc, ca și Mântuitorul Iisus Hristos, dar nu are nici o bază în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Biserica Ortodoxă a învățat constant că Sfânta Fecioară Maria, asemenea tuturor descendenților din Adam, a fost zămislită și s-a născut cu păcatul strămoșesc, dar a fost curățită de el de către Sfântul Duh și de Cuvântul în momentul în care i-a răspuns îngerului Gavriil: *„Iată roaba Domnului, fie mie după Cuvântul tău”* (Lc. 1,38) momentul când Logosul dumnezeiesc a luat loc în pântecele Fecioarei.

7) Azimile. Catolicii slujesc cu azimă Sfânta Liturghie, nu cu pâine dospită. La Cina cea de Taină Mântuitorul a folosit pâine dospită. Găsim la Sf. Evanghelist Matei următoarele cuvinte: *„Iar pe când mâncau ei, Iisus luând pâine și binecuvântând, a frânt și dând*

ucenicilor a zis : „Luați mâncați
acesta este Trupul Meu”(Mt.26,27).

În originalul grecesc al Noului Testament se folosește în cele trei evanghelii de la Matei, Marcu și Luca, unde se vorbește de Cina cea de Taină, termenul Artos, care înseamnă pâine dospită, iar nu azimos, care înseamnă pâine nedospită. Azimile au fost punct de discuție între Răsărit și Apus, au contribuit la Schisma din 1054.

Iată câteva puncte care ne duc la concluzia că instituția catolică nu este numai schismatică, ci și eretică. Greco-catolicii, deși se îmbracă în straie ortodoxe, sunt tot eretici pentru că împărtășesc învățătura catolică cu toate ereziile acesteia, chiar dacă la derută în unele locuri se slujește și cu pâine dospită. Știți care e diferența dintre un pastor sectar și un cleric greco-catolic? Primul este lup îmbrăcat în haine de lup, iar al doilea este lup îmbrăcat în haină de oaie, primul e la costum și cravată, purtându-se după cum îi este haina (nu cinstește pe Maica Domnului și sfinții, Sfânta Cruce, Sfânta Tradiție etc.), iar al doilea se îmbracă în haine ortodoxe (veșminte liturgice ortodoxe), dar nu se poartă după cum îi este haina pentru că propovăduiește ereziile catolice. Se folosește de haina ortodoxă pentru a smulge pe fii Bisericii Ortodoxe din turma cea duhovnicească a lui Hristos. În al doilea rând, au schimbat rânduieșile în ceea ce privește cultul liturgic, dar nu vreau să intru în amănunte. De aceea afirm că prozelitismul catolic îmbrăcat în haină ortodoxă este mai periculos decât cel sectar, pentru că e înșelător; de altfel, o calitate a papalității este duplicitatea.

Biserica greco-catolică s-a născut la începutul secolului al XVIII-lea din trădare. Atanasie Anghel, mitropolitul ortodox al Ardealului a trădat Biserica Ortodoxă trecând sub papucul papei, împreună cu unii protopopi, preoți și credincioși care i-au urmat. Așa a devenit din episcop ortodox, episcop catolic de rit bizantin. Să ne gândim la zilele noastre, dacă un preot ortodox trece împreună cu o parte a parohiei sale la greco-catolici având în vedere că nu au fost niciodată greco-catolici în satul respectiv, nu e un trădător? Așa a luat ființa Biserica Greco-Catolică, din trădare pentru anumite avantaje lumești, unele primite, altele rămase la stadiul de simple promisiuni. Să precizăm că până la 1700 nu au fost românii greco-catolici în Ardeal.

Ce sunt clericii greco-catolici?

Sunt schismatici pentru că la 1700

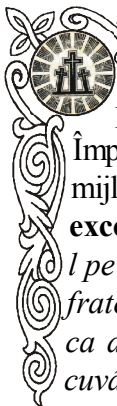
s-au rupt din Biserica Ortodoxă și sunt eretici pentru că împărtășesc învățătura catolica. Unii sunt înclinați să spună că ortodocșii pot sluji anumite ierurgii cu greco-catolicii, fără a sluji Sfintele Taine. Canonul 45 apostolic spune: „*Episcopul sau prezbiterul sau diaconul, dacă numai s-a rugat împreună cu ereticii, să se afurisească, iar dacă le-a permis acestora să săvârșească ceva ca clericii (să săvârșească cele sfinte) să se caterisească*”. Sfântul Irineu de Lyon afirmă: „Cei care se depărtează de la Biserică ei se pedepsesc pe sine înșiși”, tocmai despre ei spune Sfântul Apostol Pavel că după prima și a doua mustrare, îndepărtează-te de ei; iar Sfântul Chiril al Ierusalimului spune: „*mărturisirea credinței ne învață de una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică, ca să te păzești de stricăciunea adunărilor eretice și să fii totdeauna în sfânta sobornicească Biserică*”. Sfântul Teodor Studitul ne arată că prin încălcarea canoanelor și a predaniilor ortodoxe ne este periclitată mântuirea: „*Cei care au cutezat cu capul descoperit să calce Evanghelia și să dea anatemei pe cei ce au ales să nu o calce, ce grijă mai au pentru canoane. Că și acestea, canoanele, sunt pecetluite de Duhul Sfânt și prin dezlegarea lor sunt dezlegate (nimicite) cele care țin de mântuirea noastră*”.

Urmăm mersul lumii sau al Evangheliei?

Am văzut câteva exemple, canoanele și învățăturile Sf. Părinți ai Bisericii. Din păcate unii ecumeniști ortodocși motivează că **nu ne mai putem ghida după aceste canoane și după afirmațiile Sfinților Părinți pentru că sunt depășite, ele au fost susținute în alt context, în alte vremuri.**

Să vedem ce ne învață Sfânta și Dumnezeiasca Scriptură. Mântuitorul nostru Iisus Hristos în Evanghelia de la Ioan le spune iudeilor: „*Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va*

face liberi”. Așadar, adevărul ne face liberi, ne scoate din robia păcatului și a morții și ne duce la libertatea harului, la libertatea Împărăției lui Dumnezeu. Mântuitorul nostru Iisus Hristos pune ca mijloc de apărare a dreptei credințe și ascultarea de Biserică, **excomunicarea**: „*De-ți va greși ție fratele tău mergi, muștră-l pe el între tine și el singur. Și de te va asculta ai câștigat pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul. Și de nu-i va asculta pe ei spune-l Bisericii, iar de nu va asculta de Biserică, să-ți fie ca un păgân și vameș*”. (Matei 18,16-17). Sf. Ap. Pavel îi scrie lui Tit: „*De omul eretic, după întâia și a doua muștrare depărtează-te*” (Tit 3,10), iar galatenilor le spune în epistola sa trimisă acestora: “*Dar chiar dacă noi s-au un înger din cer v-ar vesti o altă Evangheliie decât aceea pe care v-am vestit-o, să fie anatema! Precum v-am spus mai înainte vă spun iarăși: Dacă vă propăvăduiește cineva altceva decât ați primit, să fie anatema!*” (Gal.1, 8-9). În Epistola a doua sobornicească a Sf. Evanghelist Ioan, unde apostolul ne vorbește despre adevăr și iubire, îi îndeamnă pe destinatarii epistolei sale, creștini drept credincioși ai unei Biserici locale din Asia Mică, pe care o numește Doamnă: “*Oricine se abate și nu rămâne în învățătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu; cel ce rămâne în învățătura Lui, acela are și pe Tatăl și pe Fiul. Dacă cineva vine la voi și nu aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți: Bun venit! Căci cel ce-i zice: Bun venit! se face părtaș la faptele lui cele rele*” (Ioan 1,9-11). Sf.Ap. Iuda îi avertizează pe drept credincioși de pericolul prezenței ereticilor la agapele creștinilor numindu-i pe aceștia curse ascunse: “*Aceștia sunt curse ascunse la agapele voastre, fără sfială mâncând împreună cu voi și îmbuibându-se; nori fără apă purtați de vânturi; pomi tomnatici fără roade de două ori uscați și deșezădăcinați; valuri sălbătice ale mării, care-și spumegă propria lor rușine; stele rătăcitoare, cărora în veac li se păstrează întunericul întunericului! Dar voi, iubiților, amintiți-vă* *cuvintele prezise de apostolii*

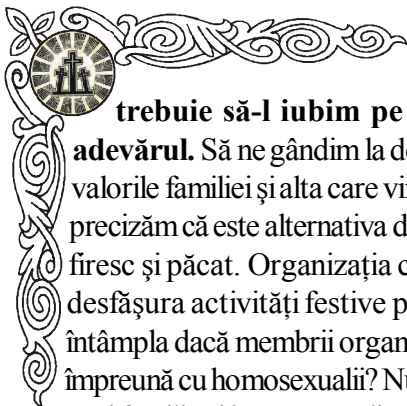

D-lui nostru Isus Hristos, că ei vă spuneau: În vremea de pe urmă vor fi batjocoritori trăind după poftele lor nelegiuite. Aceștia sunt cei ce fac dezbinări; oameni firești care nu-l au pe Duhul. Dar voi, iubiților, zidiți-vă pe voi înșivă întru prea sfânta voastră credință, rugându-vă în Duhul Sfânt. Păstrați-vă întru iubirea lui Dumnezeu, așteptând mila Domnului nostru Isus Hristos spre viața cea veșnică. Și de unii cei șovăielnici fie-vă milă, iar pe alții mântuiți smulgându-i din foc; de alții fie-vă milă întru teamă, urând și cămașa întinată de pe carnea lor” (Iuda v.12,13,17-23).

Unii ecumeniști susțin cu tărie : „Trăim alte vremuri, nu mai suntem în Evul Mediu! Trebuie să ținem cont că suntem în secolul XXI, altul e mersul lumii!”. Dar noi, credincioșii care ne luptăm să dobândim cununa vieții celei veșnice, **după ce ne călăuzim pașii? După mersul lumii sau după Evanghelie?** Teroarea ecumenistă față de unii călugări și preoți de mir, modul inchizitorial de a-i trata pentru că nu împărtășesc teoria ecumenistă, aceasta nu ține de Evul Mediu? A se vedea inchiziția catolică din acea perioadă a istoriei. Inchiziția actuală nu pune pe rug, e mai subtilă, vrea să spele creiere, îi amenință pe preoții de mir, care iubesc preoția și care au copii, cu caterisirea, pentru că nu se supun falsei ascultări care e străină de ascultarea de învățătura Bisericii.

Se conturează încet un **fundamentalism ecumenist** care încearcă să-și impună ideologia, cu brutalitate folosind marginalizarea sau chiar excluderea. Mesajele cu subînțeles care s-au dat deja chiar și cu referire la ierarhii ortodocși, care nu sunt încântați de forma în care se manifestă ecumenismul, lăsând să se înțeleagă că dacă nu urmează linia vor fi trimiși la mănăstiri și înlocuiți cu alții (aceste mesaje s-au dat la o întâlnire preotească.)

Dacă sfintele canoane le consideră bariere ruginite, pe Sfinții Părinți anacronici, atunci și Mântuitorul Isus Hristos este învechit și sfinții săi ucenici și apostoli sunt depășiți. Îi consideră depășiți tocmai pentru că avem de la ei argumente, așa cum le-am amintit pe câteva dintre ele, care ne opresc de la comuniunea cu erticii, iar „toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu”, cum ne spune Sf.Pavel. Împreună rugăciunea e o formă de comuniune, de aceea nu ne putem ruga împreună cu ereticii.

Ecumeniștii vin în numele iubirii, dar e o falsă iubire. Noi trebuie să-l iubim pe aproapele și cu fapta, dar și cu adevărul. Să ne gândim la două organizații una care promovează valorile familiei și alta care vine cu alternativa homosexualității. Să precizăm că este alternativa dintre normalitate și anormalitate, între firesc și păcat. Organizația care promovează valorile familiei va desfășura activități festive pentru a-și susține idealurile. Ce s-ar întâmpla dacă membrii organizației pentru familie ar face o paradă împreună cu homosexualii? Nu și-ar trăda interesele, lăsând impresia că și familia și homosexualitatea sunt două normalități?

Am dat acest exemplu, iar exemplele pot continua: combaterea alcoolismului și alcoolismul, organizații pro vita și organizații pro avorționiste etc. Nu înseamnă că nu am dragoste creștinească față de omul care suferă de patima beției, de persoana care a făcut avort, de cel care suferă de păcatul sodomiei, dar nu fac manifestări festive împreună cu ei; ar însemna să las impresia în fața opiniei publice că sunt normale și unele și altele. Ce pot face în schimb? Să-i aduc la adevăr arătându-le întinericul păcatului în care zac, să am compasiune față de ei și să încerc să-i ajut să iasă din neputințele în care sunt. Dacă întâlnesc un om care suferă de patima beției, îi dau o bucată de pâine pentru a-i astâmpăra foamea, îi dau o haină, pentru a se încălzi, dar îi arăt că și patima de care suferă este rea, și pentru binele lui ar trebui să scape de ea. De aceea nu putem săvârși nici măcar ierurgii sau așa zisele rugăciuni ecumenice cu cei greco-catolici sau alte confesiuni pentru că se creează confuzie în rândul credincioșilor ortodocși și a celor greco-catolici sau de alte confesiuni, lăsând impresia că dreapta credință e și la noi și la ei.

Dacă un preot ortodox slujește cu unul greco-catolic o înmormântare sau o altă ierurgie, consecințele pe plan pastoral pot fi dăunătoare, dacă un episcop ortodox slujește cu unul greco-catolic, consecințele sunt și mai grave. Credincioșii vor spune că nu contează că ești ortodox sau greco-catolic pentru că uite preotul ortodox din satul cutare s-a rugat împreună cu preotul greco-catolic, ba mai mult și episcopul ortodox a făcut slujbă cu cel greco-catolic. E o

diferență între dragostea față de aproapele indiferent de naționalitate sau religia pe care o are și erezia pe care o împărtășești. **Pentru aproapele avem dragoste, iar erezia o combatem.**

Unii ecumeniști încearcă să aducă în favoarea teoriei lor, pe care o cataloghez antibiblică, anticanonică și antipatristică, pe Sf. Ioan de Kronstadt care, susțin ei, că ar fi de acord cu rugăciunea împreună cu ereticii, dar să redăm textul: „*În rugăciunile mele de supunere și ascultare către Domnul, când stau în fața atotmântuitoarei și înfricoșatei jertfe, mulțumind Domnului, pomenesc și marile comunități care se numesc creștine, care s-au rătăcit în credință, de la care în esență au apostaziat: catolicii, luterani, anglicanii etc. Mă rog și pentru venirea lor la credința adevărată și a tuturor popoarelor, precum și a schismaticilor (rascolnicilor noștri!)*”. Așadar Sf. Ioan de Kronstadt se ruga pentru ei și nu împreună cu ei. El se ruga pentru ei împlinind astfel porunca dragostei față de aproapele, așa cum ne învață Mântuitorul Iisus Hristos. Sf. Siluan Athonitul ne îndeamnă să-i iubim, inclusiv pe vrăjmașii Bisericii, care sunt ateii și ereticii. Sf. Antonie cel Mare în Filocalia volumul I ne învață: „*Nu trebuie să urâm pe cei ce au uitat viețuirea cea bună și plăcută lui Dumnezeu, și care nu cunosc dogmele cele drepte. Ci mai vârtos să ne fie milă de ei ca fiind slabi de a deosebi lucrurile și orbi cu inima, și cu înțelegerea. Căci primind răul ca bine, se pierd din pricina neștiinței și nu cunosc pe Dumnezeu, sărmanii și nechibzuții de ei*”.

Sunt pentru dialogul interconfesional, unde noi ortodocșii să ne mărturisim credința noastră fără a face compromisuri, fără a negocia ceva din învățătura Bisericii. Nu sunt de acord cu slujbele săvârșite împreună sau cu așa zisele rugăciuni ecumenice, pentru că prin aceasta aducem un defavor mărturisirii Ortodoxiei, dând frâu liber sincretismului și îl consider mijloc de nivelare a credințelor în mentalitatea credincioșilor. Greco-catolicilor le convine să slujească alternativ, să săvârșească anumite slujbe în comun cu noi, deoarece pentru ei, care sunt minoritari, acesta este un mijloc de prozelitism subtil, o agresivitate rafinată, mai

exact o mânășă de pluș care îmbracă un pumnal de fier cu care să lovească și să câștige teren pastoral.

În pastorală de Paști din anul 2004, Înalt Preasfințitul Bartolomeu Anania zugrăvea un portret foarte nuanțat al urmașilor lui Iuda... „*Iuda se plimbă nestingherit prin societate, prin istoria omenirii, dar și prin creștinătate. Isprava lui cea mai mare este că, dintr-o singură Biserică, a făcut mai multe. Din mai multe a făcut o puzderie. Și continuă s-o facă, prin ceea ce îi este propriu:*

lăcomie, invidie, orgoliu. Se adaptează ușor, și-a rafinat metodele. Lucrează la lumina nopții și comunică prin unde herțiene. E un iscusit importator de religie, oferind-o concurențial pe piața bunurilor de consum. Altfel, e un ecumenist convins. Când nu lucrează pe furiș, te invită la dialog frățesc. Dacă-l refuzi sau dacă te aperi, te

pomenești intolerant, conservator, fundamentalist, retrograd. Cunoaște bine Biblia, are studii universitare, vorbește câteva limbi străine. El știe că Iscarioteanul era unul din cei doisprezece care au ascultat și au memorat învățătura lui Iisus. Dacă ar fi avut curăție și talent, putea să scrie o Evanghelie tot atât de bogată ca a lui Matei. A scris-o postum, în cheia sărutării perverse. Iuda e un excelent teolog, așa cum este și patronul său din Qarantania, care Îi oferea lui Iisus citate din Scriptură. Toate formele de sincretism religios care ni se propun, începând cu New Age și terminând cu tot felul de combinații între diferite secte neoprotestante, care alcătuiesc federații <<evangelice>> și <<evangelizatoare>> și care caută să ne amețească prin aceste oferte foarte comode, seducătoare, deseori toate acestea sunt forme și manifestări ale corupției spirituale.”

Adunarea Ecumenică Europeană din Sibiu

Valentin Toma

A. Interpretare protestantă la „Lumina lui Hristos luminează tuturor!...”

La întâlnirea pregătitoare a delegaților Bisericii Ortodoxe (Rhodos, 25-28 iunie 2007), „Î.P.S. Daniel al Moldovei și Bucovinei [în prezent Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române] a făcut o analiză a temei Adunării Ecumenice Europene de la Sibiu. El a precizat că tema aceasta este, în același timp, un biblică, liturgică și misionară. Ca și Creator al lumii și Cap al Bisericii, Hristos este Lumina lumii și, în mod deosebit, *Lumină a vieții și misiunii Bisericii și a creștinilor în viața lor de zi cu zi*”. (Citat din Raportul final al întâlnirii pregătitoare, publicat în *Vestitorul Ortodoxiei*, nr. 405-406, iulie 2007 și în *Telegraful Român*, nr. 25-28, iulie 2007).

În cadrul Adunării Ecumenice din Sibiu, „îndată după mesajul patriarhal din ziua de 5 septembrie au urmat la cuvânt Rev. Anthony Peck, din partea Federației Baptiste Europene din Marea Britanie și Magister Evelina Martelli – Italia”. Ambii vorbitori s-au referit la tema întrunirii, au stăruit asupra definirii, respectiv identificării celor desemnați prin pronumele «tuturor» asupra cărora se revarsă lumina lui Hristos. Aceștia sunt *toți oamenii, din toate locurile, de toate limbile și din toate confesiunile și religiile*. Sunt săracii, nedreptățiții sortii, cei care sunt afectați din cauza conflictelor militare, imigranții”. (*Vestitorul Ortodoxiei*, nr. 409-410 / 2007).

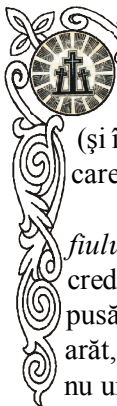
Se observă imediat schimbarea de accent, de la Împărăția Cerurilor la grijile pământești, desigur, îmbrăcate cuviincios în haina creștinească a milei pentru suferinzi și pecetluite foarte modern cu sugestia sincretismului religios.

B. O întrebare cu tâlc, din Ortodoxie

În creștinism se pune preț pe persoană. Vom îndrăzni să dăm, deci, o notă foarte personală rândurilor ce urmează, chiar dacă nu pare a fi și o formulă literară clasică.

Mama mea se trage dintr-o familie din Săliștea Sibiului (Satul Mare al Valahilor, cum îi spun

pentru care pe 3 decembrie 2007 - ziua de pomenire a Sfântului Cuvios Gheorghe de la Cernica - să-i citesc, spre bucuria ei și a mea (și în amintirea tatălui meu, Gheorghe!) din viața Sfântului Cuvios, care s-a născut în 1730 chiar aici, „la noi”, în Săliștea Sibiului.

A ascultat mama frumoasele cuvinte despre drumul vieții *fiului satului* publicate în „Lumea credinței” și când s-o sfârșit, ce credeți că a întreb: „Au catolicii așa sfinți? În sat?”. Întrebare pusă tihnit, o șoaptă, un suspin... Cu discreția de rigoare, trebuie să arăt, totuși, că mama are 85 de ani și pe vremea tinereții sale fetele nu urmau cursurile Academiei Teologice Andreiene din Sibiu. Astfel că această întrebare nu a fost savantă, nici polemică, a fost și este un răspuns spontan, *oblu* la întrebările aduse de Mișcarea Ecumenică și care, vrând-nevrând, pătrund în viețile noastre.

Credinciosul ortodox „de parohie” întreabă neted, întru sărăcia cu duhul cea fericită: „Au catolicii sfinți?”. Este întrebarea fundamentală. Sfințenie este piatra de încercare, puterea Duhului, darul Sfântului Duh, viu, roditor.

Dar, să luăm aminte! De sfinți întrebăm, nu de eroi ai virtuților, ai suferințelor sau ai operelor de binefacere.

Și întrebăm cu toată smerenia deoarece nu uităm că Duhul suflă acolo unde vrea El!

C. *În avanpremieră, romano-catolicii*

Pe 10 iulie 2007, deci scurt timp după Întâlnirea de la Rhodos a ortodocșilor, Vaticanul a reamintit public și oficial poziția Romei: „Unica Biserică a lui Christos [ortografia latină, n.n.] este cea Catolică”. Denominațiunile protestante sunt considerate „particulare”, iar Biserica ortodoxă, deși „apropiată” este „neascultătoare”, adică refuză primatul papal.

Dinăuntrul Bisericii, „Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică”, noi credem că se cuvine să respectăm ca binevenită rostirea deschisă a unei convingeri, oricât de mult ne-ar mătina ea și oricât ar fi de diferită de a noastră.

Declarația catolicilor a părut unora un fel de duș rece pentru Mișcarea Ecumenică, deși sunt toate un fel de secret al lui Polichinelle. Dar, ce bun este un astfel de șoc „nediplomatic”! „*Ci cuvântul vostru să fie: ceea ce este da, da; și ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decât acestea, de la cel rău este*”... (Matei 5, 37).

Iar noi locului ne ținem, cum am fost așa rămânem

Protosinghel Mihail Stanciu

Egumen al Mănăstirii Antim din București

Cu fiasca dragoste, îndrăznim a cere lămuriri în ceea ce privește poziția întregii Biserici Ortodoxe, nu doar cea Română, față de eterodocșii (catolici, protestanți, monofiziți, nestorieni, arieni, s.a.m.d.) care nu și-au schimbat deloc învățătura eretică, deși au participat la multe comisii mixte de dialog teologic “fructificat” și în înjositoarele și îngrijorătoarele tratate de la Balamand și Chambesy din 1993 (cu catolicii și cu monofiziții). Se cuvine să ținem mai mult la unitatea Bisericii Ortodoxe decât la dialoguri și rugăciuni dubioase cu ereticii. De asemenea, trebuie să depășim orice complex de inferioritate față de apusenii secularizați, catolici sau protestanți, care au pierdut de multă vreme busola Adevărului (de când s-au rupt de Biserica lui Hristos = Biserica Ortodoxă) și rătăcesc într-o confuzie disperată și morbidă.

Ne rugăm Preabunului nostru Dumnezeu să ne lumineze pe toți să-L cunoaștem pe Hristos-Adevărul și prin unirea cu El în Biserica Sa să ne mântuim. **Arca lui Noe** reprezintă profeția cea mai concisă despre **Biserica lui Hristos**: a fost făcută la îndemnul lui Dumnezeu ca singura cale de salvare din potop, a fost condusă de omul lui Dumnezeu până la încetarea pedepsei lui Dumnezeu. Chiar dacă oamenii neascultători de Dumnezeu și de Noe și-au făcut bărci sau plute ca să reziste urgiei potopului, toate s-au scufundat, oricum erau ele, fie mai mari, fie mai mici, fie mai aproape, fie mai departe de arca lui Noe. Așa este situația tuturor confesiunilor-bărci eterodoxe și neascultătoare de Dumnezeu, oricum ar fi ele, mai mari (catolicism, grupuri protestante, monofizite) sau mai mici (secte de tot felul), mai aproape de ortodoxie sau mai departe... Toate construcțiile omenești care se vor a fi “biserici”, fără a fi conduse de Hristos-Adevărul, Capul și Mirele Bisericii Sale, se scufundă în marea patimilor, răsturnate de valurile mândriei și ale minciunii mai întâi de toate.

Așa că noi trebuie să avem conștiința apartenenței la Trupul Unic al lui Hristos - Biserica Ortodoxă, păstrând neschimbată dar mereu actualizată predania Părinților. Vorba Poetului nostru național: *“Iar noi locului ne ținem, cum am fost așa rămânem”*. Cu har și pace de la Hristos Domnul nostru. (<http://laurentiudumitru.ro/blog/2008/01/10/scrisoare-catre-pf-patriarh-si-sf-sinod/#comment-3381>)

Ecumenismul – dragoste sau interes?

Ioan Cișmileanu

După dispariția dictaturii comuniste, Biserica și neamul au de înfruntat alți doi dușmani, mult mai vicleni și mai periculoși pentru sufletul nostru:

- **societatea civila de import** (inspirată și finanțată din exterior, ca și comunismul) și
- **ecumenismul inchizițional, dar cu față umană** (deci tot ca și comunismul).

Când Engels a trimis la tipar cartea „Manifestul Partidului Comunist” (scrisă împreună cu Marx), a avut un dialog cu prietenii și atunci a concluzionat cam așa: *tendința omului este de a fi **egoist** și de aceea realizarea **proprietății comune** va duce la un dezastru*. A intuit deci utopia și dezastrul (numai în ultima clipă), însă orgoliul, teama de a nu-și strica imaginea care deja se formase despre el, nu l-a lăsat să mai dea înapoi. Așa este și cu ecumenismul: toate sectele și bisericile creștine au interesele lor, **egoismele** lor, care nu se vor împăca niciodată cu o **teologie comună**, care nu mai e a lor, ele pierzându-și astfel identitatea. În plus, au și interese (egoisme) materiale la care nu vor să renunțe. Bisericile neortodoxe nu vor cere niciodată „*restitutio in integrum*” a credinței și dragostei dintâi, ci restituirea doar a clădirilor, a patrimoniului material. Dragostea pentru interes este mult mai mare decât interesul pentru dragoste! Și așa a fost de-a cursul întregii istorii. Oare n-am învățat nimic din istorie?!

Apoi, dacă ecumenismul a ajuns **să-i dezbine pe ortodocși**, pe cei dreptcredincioși, de ce mai continuați?! Oare până când veți mai mângâia obrazul lui Ariel? Căci nu faceți decât să grăbiți împlinirea proorociilor privind răcirea credinței. Dacă-i iubim pe sectanți, atunci să le spunem adevărul, căci adevărul îi va face liberi, iar iubirea fără adevăr este falsă.

Se spune că se discută cu celelalte biserici creștine **doar cele ce ne unesc**, nu și cele ce ne despart. Or, dacă avem ceva ce ne unește, aceea e temelia Hristos. Biserica ce s-a construit pe aceasta Temelie de către alte minorități creștine sau secte este din *paie* și nu trece proba focului (Duhului Sfânt). De aceea nu avem ce dialoga (negocia!) cu alte biserici. Iar dacă temelia comună e Hristos, să dialogăm (negociem!) cu Hristos, să ne rugăm la Hristos pentru ei. Nu-i judecăm noi, nu-i trimitem în iad, nu facem jihad, ci, din contra, ne rugăm la Domnul Hristos să-i mântuiască și pe ei.

Se fac multe lucruri bune în Biserică, dar dacă nu se fac și cele ce ne mențin credința curată, ci ecumenicizăm totul... În acest sens, noi, ortodocșii de rând, oile, **ne simțim părăsiți de păstori**. Facultățile scot pe bandă rulantă sute și mii de teologi (ecumeniști), dar nu există o preocupare serioasă pentru a forma duhovnici, de care avem atâta nevoie. Intelectualii creștini, asociațiile ortodoxe, marii duhovnici chiar, și toți cei care-și înmulțesc talanții, simt că, deși există bunăvoință, nu există timp pentru noi. Nu ne bagă nimeni în seamă. Numai când greșim! Sau când suntem prea critici! Atunci toți își fac timp pentru noi! Când vedem că păstorii noștri dialoghează permanent cu toți ereticii și politicienii, dar de noi nu se interesează decât când greșim, devenim geloși, asemenea fratelui rămas acasă (fratele fiului risipitor). Și n-ar fi nimic dacă fii risipitori (ereticii) s-ar întoarce acasă. Dar nici vorbă de așa ceva. Ei preferă roșcovele spirituale din UE și SUA. În majoritatea cazurilor, revenirea unora la ortodoxie se datorează sfinților, bunilor duhovnici și oilor cuvântătoare, **nu ecumeniștilor**. Dacă dialogul ecumenic trebuie continuat (Ortodoxia fiind o șansă pentru viitorul Europei, dar și pentru a forma un front comun în fața globalizării), atunci să o facă preoții și ierarhii români aflați peste granițe și o

comisie specializată din țară. Nu toți ierarhii, nu tot clerul, nu toți credincioșii. Suntem toleranți, ospitalieri, dar nu ne amestecăm, nu slujim împreună până nu avem aceeași credință, cea dreaptă.

Și sfinții închisorilor se simt părăsiți sub ecumenism, cum au fost și sub comunism. Sunt ignorați pentru că, mulți dintre ei, au fost legionari (patrioți, iubitori de neam)! Pentru ei nu se fac pogorăminte cum se fac pentru eretici. Căci ecumenismul respectă corectitudinea politică, transformând-o în corectitudine teologică, în ideologie teologică, dacă se poate spune așa ceva. Cu alte cuvinte, Biserica nu face politica sa, dar face politica altora.

Ecumenismul este deci o *ideologie utopică*, are și un *limbaj de lemn* (nu este ierarh numit în ultimii 15 ani care să nu declare în cuvântul de înscăunare că va face totul pentru întărirea ecumenismului!), îi adună ca un magnet pe toți *yesmanii* (oportuniștii, caprele) și îi manipulează pe putincredincioși într-o direcție evident (!) nefirească. Hotărârii Sf. Sinod de a urma calea **ecumenismului** îi lipsește **ecumenicitatea** (sic!), adică nu are consensul întregii Biserici - Trupul lui Hristos (sinod, cler și popor dreptcredincios). Putem repeta cuvintele lui Mircea Vulcănescu (cel ce a spus "*Să nu ne răzbunați*") de acum 60 de ani: „*Încă o dată minunata îndărătnicie a credincioșilor ortodocși întru păstrarea „comorii de mult preț” se dovedește a fi un formidabil răspuns lumescului „duh al înnoirilor”. Căci: „chiar dacă noi înșine sau înger din cer ar binevesti peste ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie!”*” (Gal. I, 8)”.

Când papa s-a convins că ecumenismul a luat-o pe un drum fără întoarcere (chiar făcut cu forța, inchizițional), a numit biserica catolică ca fiind singura biserică adevărată, dând astfel drumului înfundat al ecumenismului și un punct final: papa de la Roma! Apoi trimite Opus Dei în România (oficial, căci practic era aici de mult). Probabil vor un papă ortodox! Nu slav, nu grec, ci latin, adică român și... controlat de Opus Dei (Apropo... cei care iau măsuri împotriva antiecumeniștilor sunt posibili colaboratori ai Opus Dei sau... membri). Se crede probabil că un papă ortodox infailibil ar revigora credința în Occident și, în același timp, **Biserica Catolică ar câștiga o parte din Ortodoxie**

(eficient, nu?). Desigur, vor promite că vor renunța apoi la erezia infailibilității, la Filioque și la celelalte, dar “tradiția” lor este de a nu-și ține promisiunile în întregime. Dacă iubește Ortodoxia, atunci orice papă poate schimba macazul fără probleme, că este infailibil! [În Biserica Catolică papa este vicarul (înlocuitorul) pe pământ al Fiului (Hristos) din cer. Iar dacă Duhul **Adevărului** purcede și de la Fiul (Filioque), adică purcede și de la papa (!) - înlocuitorul Fiului, atunci papa este **infailibil**, tot ce spune el este **adevărat**, căci este de la Duhul **Adevărului**. Erezia Filioque a erodat fundamentele Bisericii Catolice timp de un mileniu și jumătate de la formularea ei și până la proclamarea **infailibilității** papei (1870), indulgențele, inchiziția, primatul papal și multe alte erori fiind urmarea materializării aceleiași Filioque. Așa cum Cuvântul lui Dumnezeu s-a făcut Trup, prin Nașterea lui Hristos, tot așa Eroarea s-a făcut trup, s-a materializat deplin în 1870, prin papa - infailibilul, vicarul lui Hristos].

Se mai poate face totuși ceva? De curând Părintele Iustin Pârvu s-a întâlnit cu PF Daniel. Poate se vor mai întâlni și alți mari duhovnici cu Patriarhul nostru. Speranța noastră este ca aceste întâlniri să nu fie asemenea celei dintre Moise și Faraon, ci aceleia dintre Sfântul Francisc de Assisi și papa (poate nu întâmplător Părintele Arsenie a pictat și un sfânt catolic - Francisc de Assisi - la Biserica Drăgănescu!), adică sperăm să fie ascultați și duhovnicii noștri așa cum sunt ascultați reprezentanții altor culte și politicienii. Cum ne vom da seama dacă au fost ascultați? Simplu. Biserica Ortodoxă Română (ierarhii în primul rând, dar și cler, mireni) **va renunța la ecumenismul agresiv și își va asuma trecutul său colaboraționist**. Poporul îi va ierta deoarece Biserica a fost victimă, nu călău. Dacă nu, politicienii vor controla permanent viața eclezială prin dosarele CNSAS și prin mass media, urmarea fiind persecuția antiecumeniștilor, subminarea valorilor tradiționale (Sfânta Tradiție, învățăturile Sfinților Părinți) și relativizarea credinței, pentru ca România să corespundă cerințelor iluministe ale UE și ale globalizării. Adică: răcirea credinței și, într-un final, apostazia. Cine își asumă acest risc (pentru el și pentru păstoriții lui), de fapt, nici nu este credincios, ci doar un ideolog teolog care-și dorește scaunul mai mult decât crucea și decât mântuirea, asemenea lui Lucifer!

Misiunea Bisericii
Tinerii-Familia-Lumea

Jartă-mă, sunt tânăr!

*nemulțumirile unui puțin credincios
 față de agresivitatea unui mărturisitor al credinței*

Laurentiu Dumitru

Dragă Prietene, ți-am promis că-ți voi scrie despre discuțiile noastre din ultima vreme care întotdeauna, din nefericire, îmi lasă un gust amar. Te-ai schimbat mult în ultimii ani, de când ai plecat la facultate în București. Eu am rămas același tânăr răzvrătit, șmecheruț și în pas cu moda. Observ, cu durere, că tu nu mai ești la modă! De ce porți doar haine cernite, de ce porți barbă și părul prins în coadă? E obligatoriu?!

Noi nu mai vorbim de la egal la egal, acum tu ești teologul cel drept, iar eu păcătosul vrednic de iad. Mă cerți și, să fiu sincer, nu înțeleg exact de ce și nici nu-mi place treaba asta. Personal nu ți-am greșit cu nimic. Sunt politicoș și maleabil de felul meu, știi bine, dar nu sufăr să fiu agresat, să fiu muștrat. Nu știi că muștrarea învinge, dar nu convinge? Cred că dacă mi-ai arăta un început de înțelegere și un ocean de dragoste - nu, greșesc, nu un ocean, un pârâiaș de dragoste - aș simți că am motive să te ascult și, poate, mi-aș deschide, într-un sfârșit, inima în fața ta. De aceea, am preferat să-ți scriu, mi-e mai ușor așa, dialogurile noastre față către față se soldează numai cu eșecuri. Mă doare că prin tot discursul tău pui bariere între noi peste cele deja existente; în doi timpi și trei mișcări îmi dai de înțeles că totul e *wrong* cu mine, că m-a luat diavolul în primire, că „nu voi moșteni Împărăția lui Dumnezeu”. Numai *bătrânii* mei mai vorbesc ca tine. Ei spun că nimic din ce fac nu e bun, că nu-s bun de nimic! De vreo doi ani vorbesc însă singuri, nici un cuvânt de-al lor nu-mi mai spune nimic,

nu--mi mai intră în urechi... De fapt, ce anume exact nu fac eu bine? Trebuie să identificăm problemele pentru a le putea rezolva... N-ar trebui oare să identificăm exact ce anume *nu merge*? Nu e rușinos oare să gândim că un *om* e absolut rău, că nimic bun nu face? Adică în mine nu e nici o licărire de lumină?

Îngăduie-mi să-ți spun o poveste pe cât de șocantă, pe atât de adevărată. Un amic, care lucrează printr-o țară arabă, în Emirate, îmi povestea o situație vizavi de faptul că avem și tendința de a spune că „nimic nu merge”. Un coleg de-al său, inginer, șef de lucrări la o fabrică îi spunea că la o ședință operativă, vine inginerul dispecer de exploatare și se vaită ăluia de la reparații că nimic nu merge. La care, tipul de la reparații îi cere: „Fii mai explicit, ce anume nu merge, nu pot să cred că nu merge chiar nimic”. La care dispecerul insistă: „*Nimic, dom'le, nimic, nu merge, înțelegi?*” La care tipul de la reparații se duce în instalație, apucă maneta (declanșatorul principal) și decuplează de la rețea toată fabrica. Instantaneu moare tot, tot. Bineînțeles că sar toți ca disperații, ceea ce s-a oprit în câteva secunde se pornea, cu punerea în sincronizare a tuturor parametrilor, în una-două săptămâni. Atunci tipul de la reparații se întoarce către dispecer și-i spune: „*Uite, asta înseamnă nimic. Acum poți să-mi spui și mie exact ce nu mergea?*” Ei bine, EXACTUL ăsta ne dă nouă bătaie de cap, ne e mai la îndemână să zicem că nimic nu e bun. Așa spun mulți despre tineri, „nu-s buni de nimic, niște haimanale...”. Cu o astfel de atitudine voi, teologi, preoți, părinți, bunici, *whatever*, nu ne veți putea decât îndârji.

Recunosc că mă gândesc cam rar la Dumnezeu. Nici nu știu prea bine cum să mă gândesc la El. Simt că de la El am puterea de a răzbi în diversele încercări, simt că am nevoie de El, însă totodată realizez că sunt într-un „vizavi nefavorabil” cu El. Uneori, când Îl gândesc, simt un gol cumplit în mine, simt că-mi lipsește.

Sincer îți mărturisesc și-ți repet, dacă ai pândi momentul oportun și mi-ai vorbi cu dragoste, aș putea să te ascult degajat, cu bucurie chiar, și aș încerca să-nțeleg ce-mi spui. Dar temele tale predilecte sunt păcatele mele, tu nu-mi vorbești despre dragostea Lui, cuvintele tale nu mă mângâie, dimpotrivă. Simt că nu vrei cu adevărat să mă ajuți,

sau poate vrei, dar nu știi calea spre inima mea. Mă simt lovit cu pietre de fiecare dată când ne întâlnim. N-ai milă de mine, iartă-mă că-ți spun asta! Dacă voi deveni cândva bun creștin, va trebui să fiu musai ca tine? O, sper că nu. Ceva mă fascinează la tine, ceva mă incită în schimbarea ta, dar nu aș vrea să-ți semăn, nu vreau să fiu un om trist și sobru, care vânează păcatele prietenilor.

Te văd înverșunat împotriva-mi, de parcă n-ai fi fost și tu cândva un tânăr *normal*, de parcă n-ai fi greșit niciodată în viața ta, de parcă tot ce fac, cred și simt e întru totul rău. N-ai răbdare cu mine, ai vrea de mâine să fiu sfânt, dar știi prea bine cât de greu se schimbă omul.

Mă cerți că nu trăiesc Scripturile! Nu ți se pare hilară pretenția asta? Eu nici nu prea am habar de ele, am o minimă cultură generală, iar multe din cele ce le-am auzit despre credință, în diverse ocazii, recunosc sincer că nu prea le-am înțeles. Știu, dar de fapt nu știu. Mai bine mi le-ai explica, în tihnă, cu răbdare și dragoste. Eu, în viața de zi cu zi, nu folosesc deloc acest instrumentar lingvistic. Nu crezi că e totuși cale lungă de la *iPOD*, *pixeli*, *download*, *LCD*, *bluethooth* la *evlavie*, *smerenie*, *apoftegmă*, *apocatastază*, *eshaton* și alte cuvinte pe care le-am mai auzit pe la Religie, dar care nu mi-au spus mai nimic despre Dumnezeu?

Eu sunt băiețaș de cartier, fratele meu, ateu, e specialist în IT, vecina depresivă de la etajul II^{da} se prostituează pe autostradă. Nici lor nu le spun nimic acele cuvinte. Te rog, vorbește-mi din inimă, nu din cărți. Apropo, tu înțelegi întru totul limbajul meu? De aceea, te rog câteva lucruri mari și late. Aș vrea să nu-mi mai vorbești de sus, tăios și inchizitorial, să eviți limbajul de specialitate și să încerci să-mi vorbești mai *pre* limba mea. Aș vrea să eviți iadul, dracii și pedepsele veșnice și să-mi vorbești întâi de toate despre iubirea Domnului. Îmi ceri să renunț la una și alta? De ce? Știi însă cât de mult îmi plac cele pe care mi le înșirui ca fiind rele? Sincer îți mărturisesc că nu găsesc rostul renunțării la plăcerile mele, la bucuriile mele cotidiene. Dacă aș renunța la ele, m-aș simți gol, m-as simți ca un *deja mort*, însă unul umblător. Probabil greșesc, dar așa simt.

Înțeleg, cel puțin în teorie, că unii își iau bucuriile din viața cea fără plăceri vinovate, cum spui tu că sunt plăcerile mele.

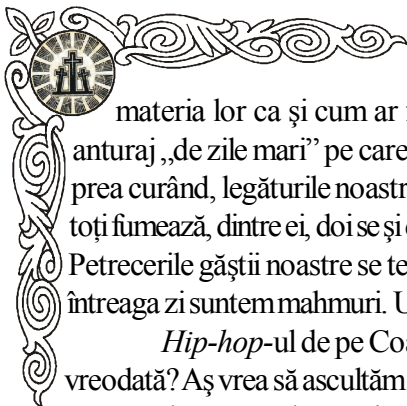
Străduiește-te să-mi vorbești despre Dumnezeu, dar ai răbdare, ai tact, dacă nu, renunță! Te adresezi unui suflet cu multe sensibilități, ia-mă ușor și arată-mi că-ți pasă de mine, că în ochii tăi contez mai mult decât o ceapă degerată. Ai observat că iubesc plăcerile trupului și ai strigat la mine, aș vrea însă să nu mă mai și ameninți cu iadul, pentru că, în starea de acum, îmi pasă mai mult de clipa ce-o trăiesc. Uneori, când te văd rigid și scorțos observ că nu mă poți tenta nici cu Raiul. Am lângă mine o tentație mult prea mare, mult prea reală (vorba cântecului: *53 de kilograme calitate superioară (...), îmbuteliată în '84*).

Sunt al lumii acesteia, dragă Prietene, tu vrei să mă scoți din lume, dar eu n-am motive să o fac, iubesc lumea asta cu toate ale ei. Parca n-aș da fata din mână pe raiul de pe gard (dacă pot parafraza celebrul proverb). Nu pot. Nu pot încă să caut Raiul...

Îți vând un pont. Nu-mi mai spune că trebuie doar să rabd, să renunț sau să mă chinui, altfel spus să iau de mâine, care va să zică, o alură suferindă, afectată, acră, să merg cu capul în pământ simulând o viață interiorizată; nu mă tentează. Spune-mi că pot avea și aici și acum bucurii, nu doar... dincolo.

Aș vrea să-mi spui că, dacă voi dobândi pe Dumnezeu, voi afla pacea inimii, aș vrea să-mi spui, te rog, că nu mă va mai mustra conștiința și că asta e o bucurie neprețuită.

Nu uita că m-am născut mai adineauri, pe la Revoluție. Nu uita, te rog, că trăiesc în epoca internetului, nu în galaxia Gutenberg, nu uita că parcurg și eu epoca lui „political correctness” și că mi-am educat îndelung toleranța (a.k.a. *indiferența*) față de apucăturile celui de lângă mine. Nu trăiesc în Moldova lui Ștefan, ci în orașul acesta multi-cultural care are case de adunare sectare, sinagogă și, cât de curând, o moschee. Nu uita, atunci când îmi vorbești, că părinții mei și-au pierdut credința în anii comunismului ateu, deci nu am avut o mamă sfântă care să mă învețe rugăciuni sau să mă ducă de mână la Împărtășanie de Paști.

Nu uita că sunt un elev stresat de profi neînțelegători, care cer pentru materia lor ca și cum ar fi singura din orar. Nu uita că am un anturaj „de zile mari” pe care și dacă aș vrea să-l schimb, n-aș reuși prea curând, legăturile noastre fiind foarte strânse. În gașca noastră toți fumează, dintre ei, doi se și droghează ocazional; doi sunt bisexuali. Petrecerile găștii noastre se termină mereu dimineața, iar după asta, întreaga zi suntem mahmuri. Uite, în asta m-ai aflat... Acesta sunt!

Hip-hop-ul de pe Coasta de Est e viața noastră. Ai ascultat vreodată? Aș vrea să ascultăm cândva, împreună ca să afli cine sunt și cum gândesc. Atâta lucru știu si eu, că Hristos a stat mereu la masă cu vameșii și desfrâdatele. Te vei asemăna cu El, dacă vei dori să mă cunoști mai bine. M-ai câștiga mai repede de partea ta, adică de partea lui Hristos, dacă ai cunoaște, spre exemplu, cine e reprezentat pe tricoul meu.

M-aș bucura dacă m-ai lăuda când fac ceva bine. Am nevoie și eu de un cuvânt cald, de încurajare, de îmbărbătare, nu ca să mă semețesc, ci ca să nu a ajung cumva să-mi pun, din deznădejde, ștreangul de gât. Da, uneori, aproape fără motiv, îmi vine să ies pe străzi, să urlu și să las viața asta. Dă-mi și mie mângâiere ca unuia *căzut între tâlhari*, parcă așa-i expresia, dacă nu greșesc.

De câte ori am fost pe la biserică și am încercat să stau la slujbă, nu am reușit să stau prea mult în picioare și am plecat spre casă. Nu mă mai certa, zicându-mi vorbe grele, ucigătoare de suflet, cum că aș fugi ca *Iuda de la Cină*, spune-mi mai bine că și ție ți-a fost greu la început, și chiar și acum, după atâta vreme, încă e greu uneori. Spune-mi că ești om, nu supraom. Nu mai arăta, neîncetat, cu degetul spre păcatele mele, vorbește-mi mai bine despre iubirea Domnului pentru oameni, da, despre asta aș vrea să te aud vorbind.

Cred deseori că nimeni nu mă iubește, poate doar El! Simt că Domnul fiind bun ar putea să mă învețe să înțeleg ce e bine și ce e rău. Probabil, tot El îmi va putea da și puterea să aleg cele bune. Vreau să simt că e și Dumnezeuul meu, că-i pasă și de mine, că nu se îngrețosează de mine, că mă așteaptă, deși eu, încă sunt necredincios.

E posibil să te faci foc și pară citind scrisoarea mea, posibil să spui că risipești orzul pe găște și să mă cataloghezi iarăși în fel și chip. Sunt și eu însă chipul slavei lui Dumnezeu, după cum am auzit la un parastas, așa că nu mă pune pe cruce pentru îndrăzneala de a-ți scrie astfel. Altcineva, odinioară, a fost răstignit în locul meu.

Iartă-mă, sunt tânăr! („Pridvorul de sus”, nr. 40/2007)

Expresia “mama și tata” interzisă în școlile din Scoția, Marea Britanie și California, iar homosexualii devin modele de urmat!

Ca la nebuni!? Nu, ca la Sodoma!

- Oricât ar părea de șocant, acest lucru chiar se petrece! Ca urmare a unei politici intitulate “Toleranța zero față de limbajul discriminatoriu”, “Serviciul National Sanitar din **Scoția**”, împreună cu organizația activiștilor homosexuali “Stonewall Scotland” au emis la începutul acestui an un manifest cu statut de directiva, intitulat “Dreptate pentru toți - Provocarea cea mare”. Poate cea mai stranie prevedere a acestui document este interzicerea folosirii în instituțiile

medicale a oricărui termen ce face trimitere la structura tradițională a familiei! “Atâta vreme cât homosexualii, lesbienele, bisexualii, transexualii au copii, orientarea sexuala sau identitatea genului nu are nici o legătură cu buna creștere a copilului”. Astfel, cuvinte precum “mama”, “tata” sunt trecute la index. De asemenea, este condamnată și folosirea unor expresii precum “soț și soție”, considerate și ele ca fiind jignitoare la adresa cuplurilor de același sex. In document este recomandată

utilizarea altor cuvinte. De exemplu: “mama si tata” vor deveni “rude apropiate” sau “îngrijitori”, iar “soțul si soția” - “parteneri”!

Lobby-ul homosexual a mai reușit de asemenea impunerea în toate instituțiile medicale obligativitatea afișării în locuri cât mai vizibile (săli de așteptare, saloane, cabinete) a imaginilor reprezentând cupluri de același sex. O alta prevedere cu valente tragicomice a acestei directive este schimbarea fiselor medicale de înregistrare a sexului pacientului, ele urmând să conțină din viitorul apropiat trei rubrici: Masculin, Feminin si... Altul! (A.N. - Novopress Romania) Sursă: <http://ro.novopress.info/>

- **Pentru a proteja copiii care provin din familii gay**, profesorii din **Marea Britanie** nu vor mai avea voie sa folosească expresia “mama si tata” si nu vor trebui sa presupună ca elevii au părinți heterosexuali. Începând cu vârsta de patru ani, copiii vor fi familiarizați cu ideea ca exista si cupluri de același sex, iar profesorii trebuie sa se asigure ca elimina atitudinile homofobe din comportamentul micuților, precizează noile directive concepute de grupul Stonewall din Marea Britanie, care militează pentru drepturile homosexualilor, notează tabloidul britanic The Daily Mail, citat de Rompres.

“Părinți” este un termen mai potrivit decât “mama si tata”... În momentul în care profesorii discuta cu copiii despre căsătorie, trebuie sa le spună micuților despre drepturile civile ale partenerilor si despre drepturile de adopție ale homosexualilor. Documentul precizează ca elevii care își cataloghează colegii ca fiind “gay” trebuie sa fie tratați asemenea rasiștilor, demonstrând astfel “toleranta zero” fata de folosirea acestui cuvânt care reprezintă o insulta.

...În același timp, școlile ar trebui sa încurajeze si sa prezinte drept model persoanele gay din rândul personalului din învățământ, părinților sau guvernatorilor... Se spune că „trebuie sa ii facem pe copii sa înțeleagă ca a fi homosexual nu este degradant”. Aceasta la 5 ani după ce o lege a guvernului britanic interzicea promovarea homosexualității în școlile din Marea Britanie. Luna următoare în școlile din insula britanica este luna “Lesbienelor, homosexualilor, Bisexualilor si Transsexualilor în Istorie”, unde copiii vor învăța despre personalități aparent homosexuale precum Leonardo da Vinci, Oscar Wilde si James Dean.

- “Mama si Tata” precum si “soț si soție” au fost interzise in școlile

Californiene de guvernatorul Arnold Swarzeneger care de asemenea a dat voie ca vestiarele fetelor să fie împărțite si de băieți si invers. “Suntem șocați si indignați de faptul ca senatorul a atacat direct valorile tradiționale, familia, in California” spune Karen England, director executiv al **Capitol Resource Institute** (<http://www.capitolresource.org/web/>). *“Prin aceasta decizie, guvernatorul Swarzeneger a dat de înțeles părinților ca valorile lor sunt irelevante. Mulți părinți nu vor avea de ales si își vor retrage copiii de la școală, școli care au devenit centre de îndoctrinare sexuală”*. *“Arnold a dat copiii pe mâna celor ce-i vor iniția in viața sexuala alternativă”*, a spus Randy Thomasson, președintele **Campaniei pentru Copii si Familie** (<http://www.savecalifornia.com/>). *“Asta înseamnă ca micuții de 5 ani vor fi molestați mintal in sălile de clasă”*. “Sa-i fie rușine lui Swarzeneger si Partidului Democrat pentru ca au făcut posibil ca școlile californiene sa se transforme in centre de îndoctrinare homosexualo-bisexualo-transexuala” a mai spus Randy. Analistii avertizează ca aceasta decizie va avea un impact uriaș si asupra celorlalte scoli, după cum majoritatea manualelor sunt tipărite in California, si probabil nu-si vor permite sa le cumpere din alte provincii. Decizia lui Arnold include si articolul SB777 care interzice orice manifestare publica ce ar putea aduce prejudicii sau discrimina pe homosexuali. Nu exista un articol similar pentru studenții/ elevii cu principii tradiționale. *“SB777 va duce la o discriminare inversa, adică elevii cu valori tradiționale vor fi agasați de minoritățile sexuale”*, este de părere Meredith Turney, de la Capitol Resource Institute. “Părinții vor sa fie siguri ca prin participarea la cursuri, copii lor vor învăța cititul, scrisul si aritmetica nu îndoctrinarea sexuala privind moduri de viața sexuala alternative, a mai spus Meredith.

De asemenea, părinții si profesorii care vor folosi termenul de nunta referindu-se la persoane de sex opus vor fi acuzate de hărțuire si judecat conform legii. Schwarzeneger a mai semnat si AB14 care interzice orice manifestare care nu respectă dreptul minorităților sexuale, sau care nu promovează mesajul lor. Mai mult, orice spital - de stat, sau aparținând unei instituții religioase - trebuie sa respecte aceste decizii anti-creștinești. Daca, spre exemplu, ești băiat

dar te simți... fată și vrei să-ți
schimbi numele într-unul de sex
feminin, școala este obligată să te strige pe numele femeiesc,
deși ești... mascul. (Sursa: <http://sceptik.wordpress.com/2007/10/18/arnold-isi-umfla-muschii-dar-intampina-rezistenta/>)

• În România însă, s-a adoptat în plenul Senatului modificarea din
Codul Familiei (avizată de Comisia Juridică): înlocuirea termenului
„soti” cu sintagma precisă „**un bărbat și o femeie**”), neținând cont
de intervențiile organizațiilor internaționale și locale ale homosexualilor,
ci știind bine ce doresc cetățenii români și ce vrea Dumnezeu.

Moartea, *musafirul* vieții

Iosif Badiu

S-a furișat în viață moartea
Și se credea stăpâna ei.
În triste seri venea cu “cartea”
Zicând: “Deschide-o, dacă vrei”.

Erau în ea păcate multe,
Nespuse nimănui vreodată.
Veni-va vremea să le-asculte
Și *să le ierte* al meu Tată.

Nu-i vina Lui c-apasă greu
În conștiința-mi de creștin
Uitări ce-L supără pe Dumnezeu
Și lacrimi plânse cu suspin.

E vina mea c-am rătăcit
Mergând hoinar spre “alte zări”.
Dar fulgerând, *Lumina m-a trezit*
Cu cântul unei dragi *chemări*.

Am deslușit în ea *Iubirea*
Și *Dorul* mântuirii Sale.
El mi-a iertat degrab ‘cârtirea
Și rătăcirile pe cale.

Ispita

Florin Berea

Ispita-n ochi ți se aprinde,
Ca o șerpoaica te cuprinde,
În mâna ei tu ești o pradă,
Ce-ți face inima să-ți ardă.

Ispita-mbracă multe chipuri
Făcându-te să-ngeunchezi,
Ușor, ușor s-o-mbrățișezi,
Iubind-o apoi pân’ ce-ai să mori.

Pășește, ascunsă-n gândul tău,
Făcându-te să faci doar rău,
Chiar și prin vis te urmărește,
Și-ndată mintea ți-o smintește.

Ispita-mbracă multe chipuri,
Făcându-te să o privești
Ca pe-o frumoasă din povești,
Dar chipurile-s diavolești.

Totul e o amăgire,
Că ea nu știe de iubire,
Făcându-ți șarpe-n sânul tău,
Că te sugrumă până mori.

Dorință vie

Florin Berea

Mi-e mare a mea dorință,
Să mă-ntorc la pocăință,
Dar mai mare-mi este lenea
Când de rugă este vremea.

Zi de zi, eu îmi promit,
Ca rău să nu mai comit,
Dar nici bine nu pășesc,
Ca eu și păcătuiesc.

Dorința e tot mai mare,
Gândul la Hristos să-mi fie,
Mereu să Îl am în casă
Și să am viață aleasă.

Cred

Vasile Solcanu

Fără Cel ce Este
Eu, azi, cine sunt?
Sunt doar o poveste
Pe acest pământ.

Cine voi fi oare
Fără Cel ce Este?
Un mormânt pe-o vale
Strâns dintr-o poveste.

Omul nu-i poveste,
Nu va fi un mit,
Dacă-n Cel ce Este
El mult a iubit.

Omu-i adevărul
Făcut din iubire,
Crescut de-Adevărul
Mai presus de fire.

Să-i dăm Vieții viață,
Pâine mult curată,
Cernută din inimi,
Viață fără pată.

Să-i dăm Vieții viață,
Un pocal de vin,
Din strugurii viei
Fără de pelin.

Atunci colo-n vale
Nu vom fi morminte,
Ci lăstari în Cale
Altoți cuminte.

După Marea Voie,
Sfânta Judecată,
Ne va da iar viață,
Mult, mult mai curată.

